

800 let . . . Častiljiv jubilej, prepleten s svetlimi
in temnimi trenutki zgodovine.
Jubilej našega mesta, metropole doline zelenega zlata.

ŽALEC — mesto, ki je ponosno na slavno preteklost
— mesto odrekanih in uspehov
— mesto, ki je zazrto v bodočnost
— mesto, ki ga plemenitita bratstvo in enotnost
— mesto, ki ga imamo radi, saj je del naše
lepe domovine.

ŽALEC, OD 11. DO 26. SEPTEMBRA
1982

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1982

1119820619 9

COBISS

SAVINJSKI OBČAN

Leto V
Številka 9
September 1982

»Savinjski občan« izdaja Občinska konferenca Socialistične
zveze delovnega ljudstva Žalec.

Ureja uredniški odbor: Jože Jan (glavni urednik), Janez Kroflič
(odgovorni urednik), člani: Lojze Trstenjak, Elza Golob, Franci
Ježovnik, Marjan Vidmar, Zdenko Puncer, Kristijan Markovič,
Franc Izlakar, Irena Terlav, Cveta Mikuž, Milan Žolnir, Nevenka
Žohar.

Naslov uredništva: Žalec, Ulica heroja Staneta 1, telefon 710-671

Grafična priprava: Savinjski občan, Tisk: ČGP VEČER Maribor

Naklada: 10.500 izvodov

Po sklepu republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 je
časnik »Savinjski občan« oproščen prometnega davka.

Sempeter

SREČNI MALČKI IN ZADOVOLJNI STARŠI

Če so priprave za izgradnjo
vrtca v Sempetru potekale
dlje časa, pa je bil objekt
zgrajen prej kot v letu dni.
Gradbena dela sta opravila
Ingrad, Gradbena operativa
Žalec in Marles iz Maribora,
po izjavah članov ražijskega
odбора pa tudi zelo kvalite-
tno.

Celoten objekt z opremo je
vreden 44 milijonov, gradili so
ga iz sredstev samoprispevka,
del sredstev so prispevale de-
lovne organizacije: SIP, Aero,
LIK Savinja in Hmezad.

V vrtcu je osem igralnic.
Imajo tudi jasli za 45 dojenč-
kov, skupno pa lahko nudi

varno zavetje 160 malčkom.
Na svečanem odprtju vrtca se
je zbralo veliko občanov, med
njimi pa so bili najbolj srečni
malčki in njihovi starši, ki se
jim je uresničila velika želja.
Direktor SIP-a Rafko Konči-
na je v govoru poudaril za-
dovoljstvo delavk te delovne
organizacije zaradi te po-
membne pridobitve. Omeni-
mo še to, da je SIP poklonil
vrtcu videorekorder. Vrtec so
odprli malčki kar sami, saj so
nanj že težko čakali.

Z novo pridobitvijo bo v
občini v varstvo zajetih 1436
otrok ali 42 odstotkov, s tem
pa se občina Žalec uvršča na
20. mesto v Sloveniji.

Vlado Klemenčič pri kmetu Gajšku

Delovni obiski v Hmezadu

Da je proizvodnja hmelja
vse pomembnejša gospodar-
ska dejavnost, še posebej za-
radi izvoza, dokazujeta obiska
podpredsednika izvršnega
sveta SR Slovenije Vlada
Klemenčiča in predsednika
Republiškega komiteja za
kmetijstvo, gozdarstvo in
prehrano Milana Kneževiča,
nato pa še predsednika Zve-
znega komiteja za kmetijstvo
dr. Milorada Stanojeviča,
predsednika Republiškega
komiteja Črne Gore Filipa
Ognjenoviča in Lojzeta Se-
negačnika, namestnika pred-
sednika Republiškega komi-
teja za kmetijstvo. Generalni
direktor SOZD-a Hmezad je
visoke goste seznanil z orga-
niziranostjo in delovanjem
sestavljene organizacije, še
posebej pa izpostavil trenutni

družbeno ekonomski polo-
žaj. »Kljub resolucijsko za-
stavljenim ciljem, da je razvoj
kmetijstva naša najpomemb-
nejša naloga, zastavljenih ci-
ljev ne dosegamo, primanj-
kuje lastnih, združenih in tudi
bančnih sredstev. Brez sme-
lejših korakov v razvoju
kmetijstva in brez hitrejšega
združevanja sredstev ne bo
mogoče pridelati dovolj hrane
in jo bomo primorani uvažati.«
je dejal Vlado Gorišek.
Predstavniki SOZD-a Hme-
zad so goste seznanili s proiz-
vodnjo hmelja, mleka, mesa
in drugih proizvodov delo-
vnih in temeljnih organizacij.

Predsednik Zveznega ko-
miteja za kmetijstvo je po-
udaril, da ima SOZD Hmezad
pomembno mesto ne samo v
Jugoslovanskem prostoru,

ampak tudi v tujini in da je
med poslovnimi partnerji cen-
njena. Nato pa se je zanimal
za oblike sodelovanja z za-
sebnimi kmeti, za delovanje
hranilno-kreditne službe, za
družbeno ekonomski položaj
posameznih delovnih organi-
zacij ter za investicijsko de-
javnost sestavljene organizaci-
je. Nazadnje je spregovoril o
nekaterih aktualnih vpraša-
njih razvoja kmetijstva, o
problemih monopolističnega
obnašanja, nizke produkti-
vnosti itd.

Gostje so si ogledali ob-
iranje hmelja v Arji vasi, Sa-
djarstvo Mirošan, strojno
skupnost Gotovlje, obiskali so
tudi kmeta kooperanta Vilija
Gajška v Drešnji vasi.

jk

IZ UREDNIŠTVA

Napovedali smo, da bo
septembrska številka iz-
šla že sedemnajstega in da
bo namenjena praznova-
nju 800-letnice Žalca. V
prilogi objavljamo več
prispevkov o zgodovini
Žalca, o sedanjem go-
spodarskem in družbe-
nem trenutku, podrobne-
je pa vas seznanjamo s
programom prireditev. V
tem mesecu so se in se še
bodo zvrstila praznovanja
krajevnih praznikov Gri-
že, Prebold, Vransko, in
Polzela, dvajset let uspe-
šnega razvoja slavijo v
Zarji Petrovče. Po-
membna pridobitev je nov
vrtec v Sempetru. Zakaj
»trese« v Sempetru, bo
gotovo zanimalo bralce,
za informacijo smo za-
prosili Seizmološki zavod
Slovenije.

Šolski zvonec je na-
znanil začetek pouka in z
njim so se za šolarje,
prosvetne delavce in
starše pričele nove skrbi.

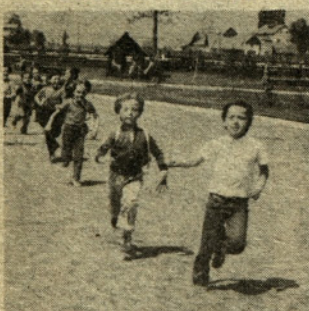
Prvi tabor ljudske fronte

V spomin na težke dni
naše revolucije in borbe
proti okupatorju se bodo
v mesecu septembru
zbrali na Mrzlci delovni
ljudje in občani iz revir-
jev, Savinjske doline,
Celja in okoliških krajev.
Srečanje, ki ga priprav-
ljata krožna odbora
ljudske fronte iz Revirjev
in Savinjske doline, naj bi
postalo tradicionalno.
Letošnje množično sre-
čanje bo v nedeljo, 19.
septembra, ob 11. uri. Za
popostritev srečanja bo-
sta poskrbeli skupini z
Gomilskega in Trbovelj,
ki sta pripravili bogat
kulturni program.

Najbolj zgovorne so bile oči in ročice srečnih malčkov

KO IZ ŠOLE SE PODAMO

PO POTREBŠČINE ŠE V NAMO

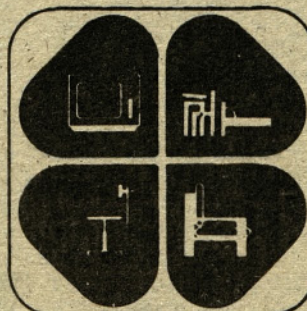
NOVO SREDIŠČE VAŠIH NAKUPOV

PRODAJNI CENTER
LEVEC

Nnama

lesnina

V NAKUP ZA DRUŽINO

STOPITE V LESNINO

KOLIKO BOMO SEJALI?

Komaj smo pospravili letošnji pridelek žit, že je pred vrati jesenska setev. Komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj je pripravil plan setve, pri katerem je upošteval osnovne cilje kmetijske proizvodnje v občini. Prednost bo dana namreč hmeljarski proizvodnji, prireji mesa z doma pridelano krmo in proizvodnji mleka. Tako bodo za setev pšenice v družbenem sektorju namenili 187 ha, v zasebnem pa 291 ha. Poleg pšenice bodo v zasebnem sektorju namenili 57 ha

setvi ječmena, 172 ha strniščnim dosevkom, 49 ha pa mešanici trav in detelj.

Da bo setev nemoteno potekala bo na zalogi dovolj semen in umetnih gnojil ter potrebne mehanizacije, tako za družbeni kot zasebni sektor. Letošnji plan je nekoliko nižji, zato bo potrebno še zlasti v zasebnem sektorju storiti vse, da bomo kar največ posejali z žiti in poskrbeli za dobro pripravo njiv, da bo hektarski donos še večji. Zetev pa bo takšna, kakršna bo setev.

KONGRES MLADIH

O svoji usodi odločamo sami

O pripravah mladih v naši občini je povedal nekaj več predsednik Občinske konference ZSMS Zalec Dani Basle.

Kongres mladih je vsaka štiri leta, vedno pa pomeni določeno prelomnico, saj prinese nove smernice ali potrdi stare, pomeni pa tudi zaključek prejšnjega obdobja.

Letošnji kongres je eden najpomembnejših, saj poteka v času težkih gospodarskih razmer in drugih preizkušenj. Med poglavitnimi problemi sta vsekakor zaposlovanje in seveda stanovanjski problem. Prav o tem bomo na kongresu mladi kritično spregovorili in skušali najti odgovor na pereča vprašanja, med katerimi je tudi nekaj problemov okrog usmerjenega izobraževanja,

ki ima še vse preveč šibkih točk in na katere je opozarjal že prejšnji kongres v Novi Gorici. Kongres naj bi pokazal tudi nadaljnjo pot političnega razvoja ZSMS. Odgovoril naj bi na vprašanje, ali naj bo ZSMS najširša organizacija mladih, ne glede na njihovo politično prepričanje, ali naj bo avantgarda mladih. To vprašanje je nujno potrebno rešiti predvsem zaradi neaktivnosti mnogih mladih.

Tudi v naši občini potekajo živahne predkongresne priprave delegatov, ki bodo zastopali interese mladih. Možnosti za uresničitev pa so odvisne od njih samih, od njihove aktivnosti in zavzetosti, saj o svoji usodi sami odločajo.

LIBOJE

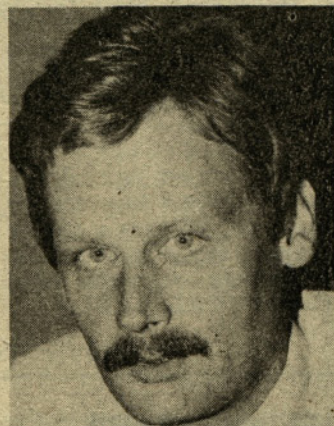
KERAMIČNA INDUSTRIJA POVEČUJE IZVOZ

O letošnjem izvozu libojske keramike smo se pogovarjali z vodjem zunanje trgovine v KIP Liboje — Pavlom Tilingerjem.

»Vse kaže, da bo Keramična industrija Liboje do začetka septembra izpolnila letni plan izvoza, ki zajema 20 % celotne proizvodnje. Če upoštevamo zaostrene pogoje gospodarjenja, kar v polni meri velja tudi za mednarodno delitev dela, se vaši rezultati razveseljivi. Kam vse letos izvažate in kako se spoprijemate z mednarodno konkurenco?«

»Uspeh na področju izvoza naših izdelkov pripisujemo dobremu posluhu za želje in zahteve, ki vladajo na tujih tržiščih. Zavedamo se, da lahko na zahtevni zahodni trg prodremo zlasti s kvaliteto, dobrim designom in s konkurenčnimi cenami. Uspešno poslovanje pripisujemo v veliki meri osebnim poslovnim stikom in je zato treba dobro pretehtati, ali se izplača preveč štediti na račun zmanjševanja službenih potovanj. Mi smo ubrali srednjo pot.

Letos izvažamo v Avstrijo, Belgijo, na Nizozemsko, v ZR Nemčijo, Švico, Anglijo, Dansko, na klirinški trg in pa v dežele tretjega sveta. Precejšen je naš izvoz v Sovjetsko zvezo. Prizadevali si bomo, da izvoza na klirinško področje ne bomo povečevali, pač pa se bomo trudili povečati izvoz na zahodni trg, čeprav so kupci tu veliko zahtevnejši in se spoprijemamo s hudo konkurenco.«

Pavle Tilinger

»Kupcem na tujem ponudimo naš program. Imamo dobro razvojno službo in uspešne oblikovalce. Pri tem je zelo pomembno tesno sodelovanje strokovnih služb s komercialno. O programu se temeljito pogovorimo, pri oblikovanju upoštevamo razmere pa tudi želje in zahteve, ki vladajo na zunanjem tržišču. Mi nimamo več progra-

Valter Zupanc:

Stabilizacijsko v naših KS

Valter Zupanc je predsednik zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Žalec. Z njim smo se pogovarjali o tem, ali so v krajevnih skupnostih naše občine že dojeli, da se bo treba drugače obnašati, tako kot narekuje stabilizacija. Skratka, v kolikšni meri so v krajevnih skupnostih naše občine pripravljene potrebe in želje uskladiti z realnimi možnostmi.

— Mnogokrat pravimo, da so programi krajevnih skupnosti spiski želja. Kaj o tem menite vi?

V. Zupanc: »Predvsem moram povedati, da je v vseh krajevnih skupnostih izredno velika zavzetost za reševanje številnih vprašanj. Programi krajevnih skupnosti so zaradi tega mnogokrat prenatrpani, izredno zahtevni in nad zmoglostmi financiranja. Nihče ne zanika, da potrebe niso velike, toda če ni dovolj denarja, potem vseh potreb pač ni mogoče izpolniti. Seveda pa bi bilo zgrešeno, če bi rekel, da v času stabilizacije ne bo mogoče ničesar več napraviti. Razvoj mora teči naprej, toda bolj umirjeno. Navsezadnje je

še precej perečih problemov in če jih ne bi rešili, lahko pomeni to velik korak nazaj. Najbolj pereča problema v naši občini sta vsekakor oskrba s pitno vodo ter ureditev kanalizacije.«

— Viri financiranja iz občinskih sredstev bodo vse bolj skopi. Še sedaj pa se dogaja, da iz krajevnih skupnosti hodijo po denar na občino. Često pravijo, občina je za to, da nam finančno pomaga pri realizaciji naših načrtov. Bo šlo še dolgo tako naprej?

V. Zupanc: »V tem je veliko resnice, včasih nastopijo celo prava izsiljevanja; prepričanje, da je občina tista, ki mora dati denar, pa je še stvar tradicije. Programi krajevnih skupnosti bodo morali biti usklajeni s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, pa tudi z združenim delom. Viri financiranja iz občinskih sredstev bodo vedno bolj skromni. Marsičesa, kar smo načrtovali za to srednjeročno obdobje, ne bomo mogli uresničiti. Srednjeročne načrte krajevnih skupnosti bo nujno treba uskladiti s srednjeročnimi načrti občine, tozdi in samoupravnimi interesnimi

skupnostmi.«

— Kakšno je vaše mnenje o prizadevnosti v krajevnih skupnostih?

V. Zupanc: »O prizadevnem delu krajanov ne bi govoril, ker je bilo o tem že precej napisanega. Moti pa me zadnje čase to, ker obstajajo poskusi, da bi nekatera administrativna dela z občinske uprave prenašali v krajevne skupnosti. Pravijo, da bi tako krčili administracijo v občinski upravi. Po mojem to pomeni le prenos stroškov drugam, vse skupaj pa nima pravega učinka. Takšno prenašanje nalog za ljudi v krajevnih skupnostih ne more biti simpatično in utegne povzročiti, da bodo ljudje še bolj odklanjali delo v krajevni samoupravi in še teže prevzemali odgovorne funkcije.«

— Je teh odklanjanj precej?

V. Zupanc: »Prav gotovo. Občutek imam, da se nekaterim ne zdi vredno biti aktiven v krajevni skupnosti. Kot da jim je to izpod časti. Še zlasti velja to za mlade ljudi z višješolsko in visokošolsko izobrazbo. Prav te bo treba vključiti v delo.«

SADJARSTVO MIROSAN

ODLIČNA KAKOVOST LETOŠNJEGA SADJA

Obiranje sadja je pred vrati, povsod se jablane šibijo pod težo sadežev. Letina bo dobra če ne celo odlična. Pogled na sadovnjak kjerkoli nas o tem hitro prepriča. Zanimalo nas je kako je na Mirošanu, pri

našem največjem pridelovalcu sadja. O letini smo se pogovarjali z direktorjem Vidom Korberjem.

Vid Korber: »Cvetenje je bilo izredno bogato, zato smo se odločili za kemično redčenje in sicer iz več razlogov. Predvsem smo hoteli doseči kvaliteten pridelek, pomembna pa je tudi izmenična rodnost. Letos pričakujemo, da bomo obrali okrog 2500 ton jabolk sorte zlate delišine in jonatan, 37 ton višenj, ki smo jih izvozili v Švico, okrog 200 ton novih sort nameravamo

Kako ste pripravljene na obiranje?

Vid Korber: »Na obiranje se zelo vestno pripravljamo, sedaj čakamo samo še na ključek obiranja hmelja, ki bo 160 sezonsko zaposlenih delavcev začelo z obiranjem sadja. Seveda bi potrebovali še več obralcev, ki pa jih je težko dobiti. Plačali bomo okrog 15 din po zaboju, dnevno pa lahko obralec nabere tudi do 90 zabojev.«

In kakšne bodo letošnje cene?

Vid Korber: »Cene ne bodo bistveno večje od lanskih, kilogram najboljšega zlatega delišesa bo veljal 26 dinarjev. Sindikalne organizacije, ki bodo odkupile več kot 500 kg, bodo imele dodatni popust.«

Sadno plantažo Mirošan si je pred dnevi ogledal predsednik Zveznega komiteja za kmetijstvo Milorad Stanojevič

izvoziti v Zvezno republiko Nemčijo. Vzgojili smo tudi 120.000 sadik, od tega jih bomo izvozili v Belgijo 36.000, ostalo bomo prodali na domačem trgu. Naj opozorim, da bomo sadike prodajali šele po 10. novembru, ker jih nekateri že sedaj iščejo.«

Ob tem se mi je utrnila misel: izgleda, da nezaposlenost ali točneje v naši občini ni preveč kritična, saj manjka ljudi, ki bi bili voljni delati, čeprav le sezonsko in si na ta način zaslužiti denar za ozimnico. Morda pa bo letos drugače? jk

GLEDALIŠKI ABONMA

S premiero svetovno znanega dela Amadeus bo SLG Celje 24. septembra odprlo vrata v novo gledališko sezono. Letošnji repertoar je izredno zanimiv, vsa dela pa bodo na Slovenskem tudi prvič uprizorjena. V abonmamski program je vključeno tudi gostovanje Primorskega dramskega gledališča.

Zveza kulturnih organizacij Žalec bo tudi letos organizirala žalski abonma in sicer ob ponedeljkih, takoj po premieri. Abonmamske karte lahko dobite na sedežu zveze pri Jožici Ocvirk.

Društva in posameznike pa vabimo, da si čim prej zagotovijo abonmamske karte.

Engelbert Fric na jugoslovanskem sindikalnem kongresu

Delegat naše občine na zveznem kongresu Zveze sindikatov bo Engelbert Fric iz Griž. Ze več kot deset let je zaposlen pri zasebnem obrtniku Zvonetu Kunstu v Grižah. To, da so ga doleteli za delegata na jugoslovanskem kongresu, je prav gotovo posebno priznanje zanj, pa tudi za osnovno organizacijo sindikata delavcev, zaposlenih pri zasebnih obrtnikih. To osnovno organizacijo so ustanovili pred desetimi leti na pobudo samih delavcev in občinskega sveta Zveze sindikatov. Med najbolj aktivnimi sindikalisti ves čas obstaja le osnovna organizacija je prav gotovo Engelbert Fric.

— Lahko na kratko opišete dosedanje delo te osnovne organizacije?

E. Fric: »Na običnem zboru pred desetimi leti se je zbralo vsega petinšestdeset delavcev, zaposlenih pri zasebnih obrtnikih. Povedati moram, da je bila organizacija aktivna že takoj po ustanovitvi, za kar gre velika zahvala prav občinskemu svetu Zveze sindikatov v Žalcu, ki nam je pomagal tako v organizacijskem, moralnem, materialnem in kadrovskega pogledu. Povem naj tudi to, da je bila naša osnovna organizacija med prvimi tovrstnimi v Sloveniji in na celjskem območju. Aktivno smo delovali kljub slabim prostorskim pogojem dela, težavam pri vključevanju novih članov, slabi so bili materialni pogoji za delo in za informiranje članstva. Kljub temu se je osnovna organizacija vse bolj uveljavljala med delavci, zaposlenimi pri zasebnih obrtnikih, in že leta 1976 je štela 237 članov.«

— Na katerih področjih se najbolj občuti delo vaše osnovne organizacije?

E. Fric: »Prizadevali smo si za dosledno izvajanje kolektivne pogodbe med delavci in samostojnimi obrtniki, za vključevanje novih članov, reševanje stanovanjskih potreb delavcev ter za bančna posojila za zasebno stanovanjsko gradnjo, za dopolnilno izobraževanje, letovanje, pa seveda tudi za krepitev samoupravnih in delegatskih odnosov in za družbenopolitično izobraževanje.«

— Koliko članov steje danes ta osnovna organizacija?

E. Fric: »572. To pomeni, da je vanjo vključenih osemdeset odstotkov vseh delavcev, zaposlenih pri zasebnih obrtnikih. Kaže, da pomena sindikalne organizacije še niso vsi spoznali.«

— Če bi razpravljali na kongresu, kakšno temo bi izbrali?

E. Fric: »Verjetno bi govoril o tem, da bi morali biti vsi delavci, ki so zaposleni pri zasebnih obrtnikih, člani svoje osnovne sindikalne organizacije. Se vedno namreč opažam staro miselnost, da je sindikat organizacija, ki mora članu nuditi le določene prednosti ali materialne ugodnosti. Zanimivo bi bilo razpravljati tudi o terenskem delu, o delu preko delovnega časa in ne nazadnje o tem, zakaj je prav na področju zasebne obrti velika fluktuacija delavcev.«

Janez Vedenik

OBISKALI SMO HMEJARJA JOŽETA VEDENIKA...

Pred obiranjem hmeljar Jože Vedenik ni strpel doma. Še večkrat pa ga je pot zanesla v hmeljišče, ko se je obirane začelo. Ocenjeval je pridelek in se ga veselil.

Ostali čas je prebil v svoji novi hmeljski sušilnici, ki jo je ob letošnjem obiranju hmelja prvič zakuril. Je prva hmeljska sušilnica z doma skonstruirano in izdelano pečjo. Peč je delo Strojne Zalec in njena prednost je v tem, da se ogreva s trdimi gorivi. V času, ko močno primanjkuje tekočih goriv, je to prednost, ki kaže stabilizacijsko naravnost. Kot nam je povedal, so tudi ostali hmeljarji že začeli razmišljati, da bi si nabavili takšne peči in Strojna baje že dobiva prva naročila.

Vedenik je imel letos nad tri ha hmelja. Lani so ga na njegovi kmetiji pridelali sedem tisoč kilogramov, vsaj toliko pa bo znašala tudi letošnja bera. Na parceli, kjer ima doma vzgojeno sorto aurora, je bil pridelek 28 mtc suhega hmelja na hektar.

Med ostalimi sortami Vedenikovi imajo in cenijo tudi staro, že priznano sorto — savinjski golding. Ta hmelj je izredno aromatičen in na sploh ga kupci zaradi njegove kvalitete zelo iščejo. Zato bo nameravano zemljišče obnoviti s to sorto in upa, da bo kot pri ostalih rodnejših vrstah hmelja dosegal nadpovprečen hektarski donos. Uspeh njegovega hmeljarjenja je pripisati bogatim izkušnjam dolgoletnega dela. Jože Vedenik živi s hmeljem, skrbno in dobro ga obdeluje, zato mu le-ta tudi daje dober pridelek.

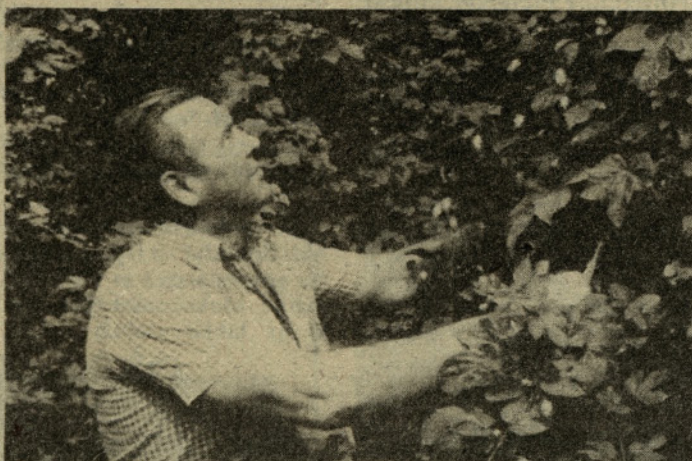
Bili so časi, ko je bil Vedenikov hlev prepoln živine, potlej pa se je gospodar preusmeril na hmelj in tej

zeleni roži je ostal zvest celih 35 let.

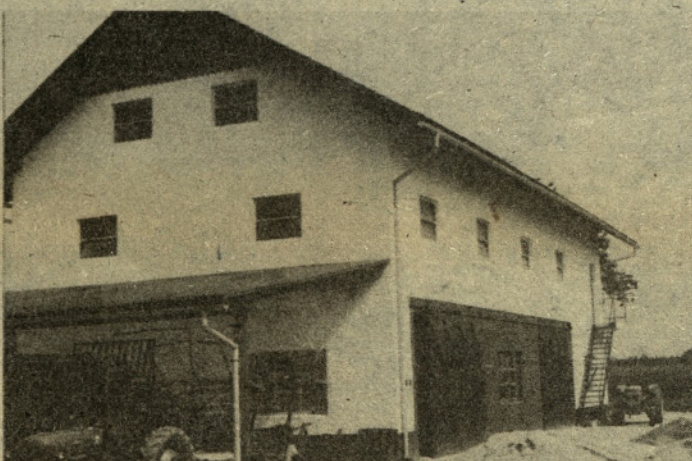
Zanimivo je, da Vedenik kljub razpoložljivi mehanizaciji daje prednost ročni rezi hmelja, ker sodi, da stroj ne more tako skrbno opraviti dela kot roke. Tudi hmelj bi najraje obiral še z rokami, a kaj, ko ni več ljudi in tako so tudi na njegovih hmeljiščih obiralni stroji zamenjali obiralce. Za vsa druga dela pa ima Vedenik stalne sezonske delavce. Iz leta v leto prihajajo isti, saj jih dobro plača in nasploh se ljudje pod Vedenikovo streho dobro počutijo.

In ko sva rekla še besedo, dve o sedanjih, še vedno nizkih hektarskih donosih hmelja pri nas in te donose primerjala s pridelki na tujem, sva ugotavljala, da imamo še velike rezerve in da tu še nismo rekli zadnje besede. Vedenik meni, da je s skrbnim in dobrim delom možno sedanje povprečne hektarske donose povečati za 20 odstotkov, morda celo več. Če upoštevamo letni pridelek 3000 ton, bi lahko veliko pridobili zlasti še zato, ker je možno naš hmelj dobro prodati.

Lojze Trstenjak

Jože Vedenik ocenjuje letošnji pridelek

Gospodarska poslopja kažejo trdno kmetijo

HOTEL GOLDING—RUBIN

Uspešna turistična sezona

V poletnih mesecih je bilo v hotelu Golding-Rubin živahno, zato so ta čas tudi uspešno poslovali. Sicer pa izgube ne beležijo več, nasprotno: julija in avgusta so zabeležili velik porast prometa. V teh dveh mesecih so imeli preko 4000 nočitev, od tega 2800 tujih gostov.

Več o letošnji turistični sezoni nam je povedal upravnik hotela Radosav Čirkovič:

»Hotel Golding-Rubin je zadnji čas za domače in tudi tuje goste vedno bolj privlačen in zanimiv. S pomočjo domačih turističnih agencij se zlasti kvarner Expres agencije iz Opatije smo privabili goste iz Istre, ki so navdušeni nad našo kuhinjo. S posredovanjem turistične agencije Kellerreise iz Nizozemske pa smo imeli nizozemske turiste in

tnega centra je vse večje tudi zanimanje športnih klubov, ki žele tu imeti treninge. Naj omenim, da so bili letos v Žalcu rokometni klub Borac iz Banje Luke, nogometni klub Zagreb in nogometni klub Eisenstadt iz Avstrije. Sedaj pa se tu pripravljajo članice jugoslovanske smučarske reprezentance.

Največ zaslug za takšno zanimanje kaže pripisati dobrim uslugam, pa tudi cenam, ki so nižje, kot bi jih lahko imeli za B kategorijo. Naš kolektiv si bo tudi v bodoče prizadeval za kar najboljšo ponudbo v zadovoljstvo gostov.

Kaj pa menijo o prizadevanjih tega kolektiva tuji gostje in kakšni so njihovi vtisi o naši ožji domovini?

Za nekaj vtisov smo povprašali dva nizozemska gosta v žalskem hotelu.

PETER LEMERLING: »Sem vodič in šofer avtobusa, ki vozi v Zalec goste iz Nizozemske. Tisti, ki so prvič v Jugoslaviji, so navdušeni nad lepoto vaše domovine in seveda tudi nad tem, kako dobro živite ljudje tu, v Jugo-

nismo vajeni, pa je prav v tem čar, saj je treba tudi po tej plati spoznavati domovino, v katero pride človek na dopust. Zapišite, da sem v Jugoslaviji že trideset let in da se tu počutim že skoraj doma. Preseneča me tudi to, da pri vas skorajda ni nezaposlenih. Prav je, da v Jugoslavijo pride čim več naših ljudi. Le tako se lahko prepričajo, kakšna je resnica o vaši čudoviti domovini.«

MEVROE LENZEN: Četrtri sem že na dopustu v Jugoslaviji in drugo leto za-

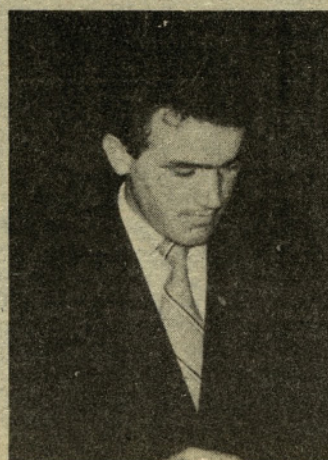

Mevroe Lenzen

povrstjo v hotelu Golding-Rubin, ki me je povsem prevzel. Pohvaliti moram delavce tega hotela, ki na vse načine poskušajo storiti vse, da bi se tu čim bolj počutili. Slovenijo sem med tem dodobra spoznala in kar pri srcu me stiska, ko vidim, da nočete ali pa ne znate vse njene lepote približati tujcem. Drugi bi iz takšne deželice napravili pravo turistično Meko. Edino kar pogrešam v Žalcu, je kopališče. Če bi imeli še tega, potem mislim, da bi bila turistična ponudba Žalca zares celovita.

Vedno pa me moti to, da je treba na mejah čakati toliko časa. Sicer pa se mi zdi, da se je letos obrnilo na bolje. Hrana je pa zares čudovita. »

-nik

Radoslav Čirkovič

zanje organizirali desetdnevno bivanje v Žalcu. Zanje smo organizirali ogled turističnih zanimivosti v občini, najbolj pa so bili navdušeni nad Logarsko dolino. Omenjena agencija je za prihodnje leto že rezervirala hotel za šest mesecev. Za naše usluge se zanimajo tudi druge tuje agencije, katerim pa žal ne moremo zagotoviti potrebne kapacitete.

Zaradi zelo lepega špor-

Peter Lemerling

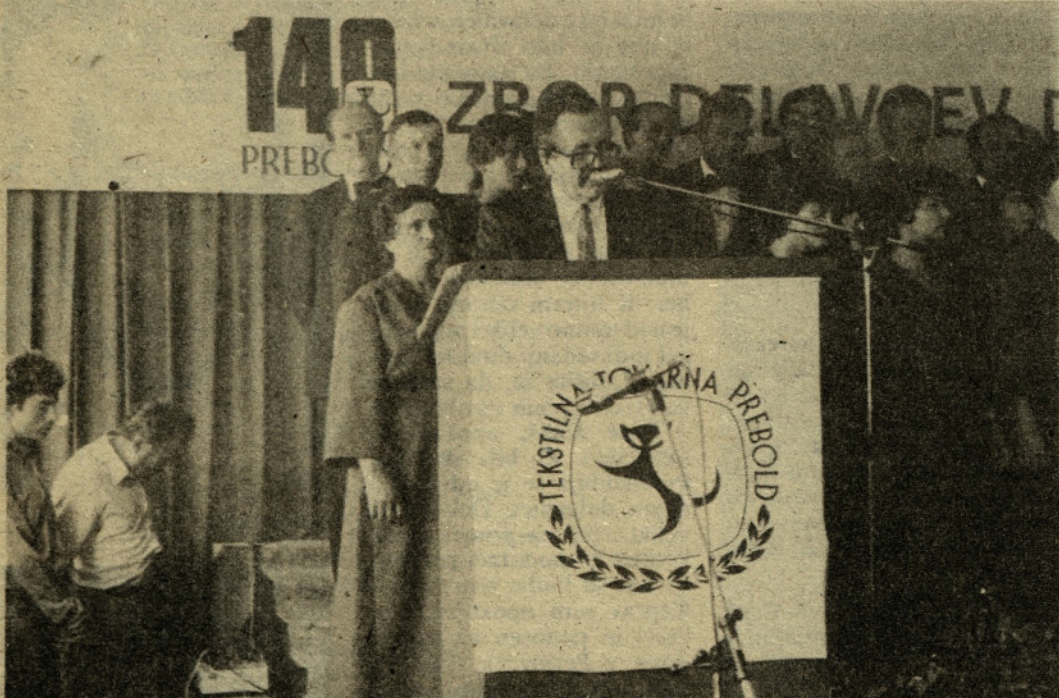
slaviji. Preseneča jih dokaj visok standard ljudi. Hrana v hotelu je odlična. Čeprav je

S PESMIJO SKOZI ZGODOVINO

Tekstilna tovarna Prebold je svoj častitljivi jubilej 140-letnico obratovanja tovarne počastila z zborom tisoč štiri-

ristočlanskega kolektiva. Pripravili so tudi kulturni program, v katerem so s pesmijo in glasbo obudili spomin na

140-letno zgodovino tovarne. Ob jubileju pa niso pozabili upokojenecv.

Udeležencem je spregovoril direktor Tekstilne tovarne Ivan Zagar

Savinjskih sedem — zmagovalci Ptuj

Ansambel Savinjskih sedem je pobral na letošnjem ptujskem festivalu narodnozabavne glasbe vsa možna odličja. Podelili so mu zlato priznanje za kakovost, za trikratno takšno osvojitve odličja zapored, ter prvo nagrado občinstva za skladbo V

spomin pevcu. Melodijo za to skladbo je napisal vodja ansambla Stefan Frece, besedilo pa Marjan Stare. Melodija je posvečena pokojnemu pevcu tega ansambla Francu Korenu.

Osvojitev takšnih odličij pa avtomatsko pomeni sne-

manje posebne televizijske oddaje in nove velike gramofonske plošče. Prva plošča tega ansambla, ki je izšla pred kratkim je bila dobesedno razgrabljena in le še srečo ima tisti, ki jo uspe kupiti v trgovinah.

-nik

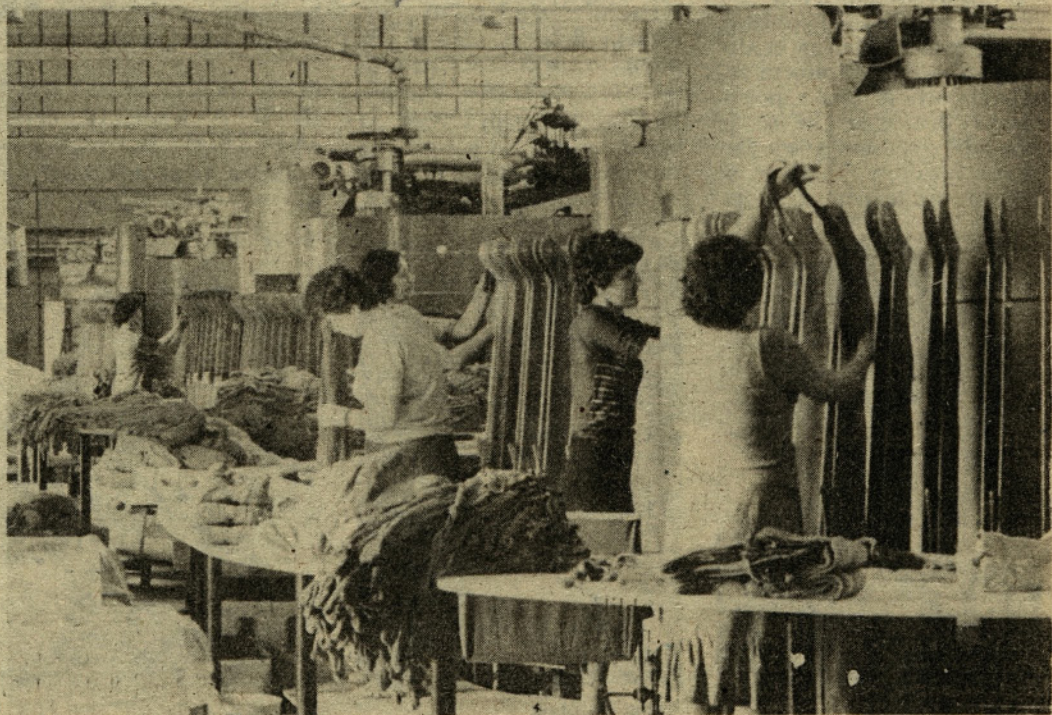
55 let tovarne nogavic

Devetega septembra so delavci Tovarne nogavic Polzela praznovali 55-letnico obstoja. Na ta dan so leta 1950 izvolili prvi delavski svet, s katerim se je v kolektivu, ki danes šteje 1200 zaposlenih, pripelo samoupravljanje.

Praznovanje je bilo skrom-

no, a svečano. Na slavnostni seji vseh delavskih svetov so med drugim podelili 142 delavcem jubilejne nagrade za deset, dvajset in tridesetletno delo v tovarni. V razstavnem salonu Komenda so pripravili razstavo Tovarne nogavic Polzela skozi 55 let,

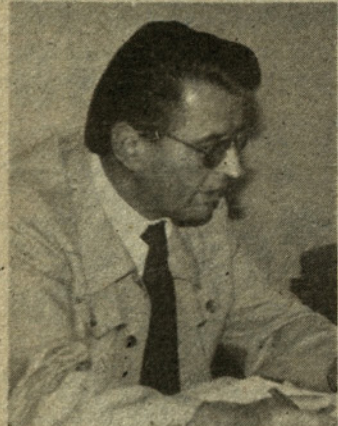
Zlatko Sugman pa se je predstavil s satiričnim kabaratom Miloša Mikelna Direktni prenos. Športniki kolektiva so se pomerili v kegljanju, v streljanju z zračno puško in v malem nogometu. Na sliki: Detajl iz barvanja in oblikovanja nogavic. T. T

OBČANOVA OKROGLA MIZA

POŠTA IN TELEFON NA REŠETU

Ali se vam pogosto dogaja, da v jutranjih in dopoldanskih urah nestrpno pričakujete pismo, poštarja pa ni in ni od nikoder? Ali pa vrtite v nedoled številke na telefonski številnici, pa naposled ugotovite, da je bil vaš trud zaman, ker je telefonska centrala zasedena in preobremenjena? Marsikdo med vami se s takšnimi in podobnimi te-

Ivan Slamnik

žavami srečuje dan za dnem. Na račun pošte in njenega dela je bila izrečena že marsikatera pikra. Včasih upravičeno, včasih pa tudi le zato, ker je treba krivdo nekomu naprtiti. Pa poglejmo, kako je v resnici. Povprašali smo, kakšne so razmere v dostavni službi in na področju telefonije v žalski občini. Na zastavljena vprašanja so nam odgovarjali delavci, ki že vrsto let razrešujejo probleme pošte in telefona. Poleg njih so v razgovoru sodelovali tudi predstavniki krajevnih skupnosti Petrovč, Zoran Razboršek, Gotovlje — Rak — Stanko Dolar in Vransko — Ivan Brišnik.

Savinjski občan: »Našim bralcem želimo podrobneje predstaviti dejavnost PTT službe v naši občini in opozoriti na morebitne pomanjkljivosti in slabosti. Poglejmo

najprej telefonijo. Kaj smo dosegli in kakšne so trenutne razmere na tem področju?»

Franc Radišek, sekretar Samoupravne komunalne interesne skupnosti Žalec: »Telefonija je v naši občini po svojem obsegu na razmeroma nizki stopnji razvoja. To čuti- mo vsak dan kot delavci in kot občani. Takšno stanje je posledica premajhnih vlaganj v

Milan Voga

preteklosti. Trenutno imamo v občini 10 enot PTT, ki opravljajo telefonski, telegrafski in poštni promet za 33972 prebivalcev. Poprečno pride na 100 prebivalcev 5,4 telefonski naročniki. V krajevnih skupnostih stoji 17 medkrajevnih govorilnic, imamo pa še nekaj takšnih krajev, ki še vedno čakajo nanje.

Že leta 1979 smo se začeli zavzemati za zbiranje in združevanje sredstev. Telefonija je vključena v program 4. referenduma, za njen razvoj pa smo namenili 30 milijonov. Žal se tudi tu kaže pomanjkanje sredstev. Do danes je poravnanih 65 % obveznosti za lansko leto, letošnje obveznosti pa so izpolnjene komaj 30 %.

Savinjski občan: Kako je s cenami telefonskih priključkov? Občani se namreč prito-

žujejo, da so cene zelo različne in neenotne.

Ivan Slamnik, direktor PTT Celje, TOZD Promet: »Razlikovati moramo med stroški na zgrajenem in nezgrajenem telefonskem omrežju. Na zgrajenem telefonskem omrežju mora naročnik najprej plačati strošek za pristo mesto v centrali, ki znaša nekaj več kot dva stara milijona.

Valentin Krulc

Poleg tega pa mora odšteti še deset tisoč za priključek. Skupno torej nekaj več kot tri milijone starih dinarjev, v to ceno pa nista vključena aparat in notranja instalacija.

Nekoliko večji so stroški na nezgrajenem omrežju, kjer priskočijo na pomoč krajevne skupnosti, delovne organizacije in občani sami. Tudi PTT prispeva sredstva, če je to le mogoče. Trenutno nima PTT niu dinarja za krajevna omrežja, ker gredo vsa sredstva za razširitev PTT mreže. Trideset milijard smo prispevali za centralo na Golovcu, trenutno pa gradimo objekt v Titovem Velenju, ki prav tako stane trideset milijard.

Savinjski občan: »Razmere na področju telefonije torej niso rožnate. Kaj pa se nam obeta v naslednjih letih?»

Ivan Slamnik nam je o tem dejal naslednje: »Do leta 1985 nameravamo povečati telefonske storitve za 90 odstotkov. Predvidevamo, da bo poprečno dvanajst naročnikov na sto prebivalcev, v krajevnih skupnostih pa naj bi bilo skupno trideset govorilnic. Prihodnje leto bomo rešili problem telefonije v Šempetru, boljši časi pa se obetajo tudi Žalcu. Leta 1984 naj bi pričela z delom nov objekt, za katerega bo treba odšteti tri milijarde starih dinarjev. Nekaj bo treba ukreniti tudi na Polzeli in v Preboldu, odprto pa je vprašanje ostalih krajevnih skupnosti.»

Savinjski občan: »Poglejmo zdaj še k drugemu delu vaše dejavnosti — opravljanju poštnih storitev in dostavni službi.»

Milan Voga, upravnik ŠTT Žalec: »V žalski občini imamo 58 delavcev, med njimi je v dostavni službi zaposlenih okrog 30 ljudi. Vsak dan dostavljamo pošto 23,9 odstot-

kom prebivalcem naše občine, 256 pa je takšnih, ki prej- jamjo pošto le dvakrat na te- den. Poprečno pride na eno pošto 3400 ljudi v naši dolini. Za primerjavo naj povemo, da pride ponekod po Jugoslaviji na eno pošto tudi po 7000 ljudi.»

Savinjski občan: »Pogosto je slišati pripombe, da prihaja pošta neredno, marsikatera pošiljka pa sploh ne pride do svojega cilja. Zakaj?»

Anton Turinek, vodja PTT prometa Celje: »Dostava pošte je po našem mnenju zelo kvalitetno urejena. Problem pa nastane takrat, ko pridejo dopusti in bolezni. Pomagamo si z zaposlovanjem dija- kov in študentov, pri čemer nam pomagajo krajevne sku- pnosti in zlasti nekatere osnovne šole. Marsikatero pismo pa ne najde svojega lastnika zaradi pomanjkljive- ga naslova.»

Savinjski občan: »Večkrat ste omenili, da primanjkuje ljudi, ki bi se želeli zaposliti v vaši dejavnosti. Kje so razlogi za te težave?»

Ivan Slamnik, direktor PTT Celje, TOZD Promet: »Vzro- ka sta predvsem dva. To so slabe dohodkovne razmere, naši dohodki so izpod popre- čja gospodarstva in PTT Slo- venije. Maksimalni dohodek, ki ga lahko zasluži poštar,

znaša od 9.000 do 11.000 di- narjev. Drug problem so težki delovni pogoji. Še tako dobra obleka in usnjen ščitnik ne moreta preprečiti mokrote. Po našem mnenju pa bo zaradi zaostrenih gospodarskih raz- mer in nezaposlenosti tudi naš poklic postal bolj cenjen in zanimiv.»

Savinjski občan: »Za konec pogledjmo še drugo plat med- alje. Kaj pravimo občani o poštni službi, je znano, kako pa sodijo o nas poštarji?»

Valentin Krulc, poštar v Preboldu: »Ljudje so različni. Veliko problemov nam povzročajo tisti, ki nočejo spre- jeti odkupnih pošilk, na pri- mer knjig. Ne pomislijo, da jih moramo odnesti nazaj in da to ni vedno lahek tovor. Zelo malo je tistih, ki poskrbijo za svoje nabiralnike, zlasti v blokih. Vse to pa naše delo še bolj ovira.»

Takole so nam povedali ti- sti, ki skrbijo za pošto in tele- fonijo v naši občini. Predsta- vniki krajevnih skupnosti niso imeli posebnih pripomb. Krajski in obrobni krajevnih skupnosti si želijo le to, da bi vrata njihovih pošt bila odprta tudi ob sobotah. S tem bi ustregli predvsem tistim, ki ob koncu tedna prihajajo po opravkih iz obrobni in hri- bovitih predelov.

Irena Jelen

Udeleženci okrogle mize med razgovorom

20 LET ZARJE PETROVČE

HITER GOSPODARSKI RAZVOJ PLOD LASTNIH PRIZADEVANJ

Delovna organizacija Zarja iz Petrovč praznuje 20-letnico obstoja, prav v zadnjih letih pa je dosegla hiter gospodarski razvoj. Teh dvajset let pomeni za delavce Zarje čas naporov in odrekanih, ki danes že kažejo sadove. Tudi letošnji rezultati gospodarjenja jih uvrščajo med uspešne delovne organizacije v občini, kazalci poslovanja so nad poprečjem občine.

In kakšna je razvojna pot Zarje?

Pred dvajsetimi leti se je v občini združilo 11 obrtnih dejavnosti v Obrtni center Zarja Žalec. Z razvojem zasebne obrti je bila zapostavljena družbena, ki se je ubadala s slabimi gospodarskimi rezultati. Tako so se posamezne dejavnosti ukinja-

le, ostale so le še lesna, kon- feksijska, kovinarska in ples- skarska. Vse do leta 1973 niso imele potrebne razvojne us- meritve, pestila pa jih je tudi lokacijska raztresenost. V za- četku leta 1973 so sprejeli razvojni program, v katerem so opredelili tudi izgradnjo novih proizvodnih obratov v industrijskem kompleksu v Petrovčah. Začel se je hiter družbeno ekonomski razvoj Zarje in tako je v osmih letih bilo zgrajenih 6311 m² proiz- vodnih površin: ob modernej- ši strojni opremi, boljši orga- nizaciji dela in razvoju samoupravnih odnosov pa tudi delovni uspehi niso izostali. Delavci, ki delajo v Zarji od vsega začetka, so ponosni na prehojeno pot, ugled delovne organizacije je vedno večji.

tako na domačem kot na tujem tržišču. Za 272 članski kolektiv Zarje so doseženi rezultati spodbuda in hkrati dobra osnova za nadaljnji razvoj. Ta pa je v srednjeroč- nem programu opredeljen v prizadevanjih za krepitev tehnične in ekonomske rasti vseh temeljnih organizacij združenega dela. Vse to pa bo mogoče doseči le s kvalitetno, s tem pa konkurenčno proiz- vodnjo, kakršno terjata do- mače in mednarodno tržišče. Kolektivu Zarje ob jubileju čestitamo in jim želimo še mnogo delovnih uspehov.

POGOVORI Z DELAVCI IN DELAVKAMI DO ZARJA PETROVČE

Jožica Aristovnik: »V Zarji sem od vsega začetka in se

iskreno veselim uspešne raz- vojne poti naše delovne orga- nizacije. Še dobro se spomi- njam, kako smo v Arji vasi odprli delavnice, iz katere se je razvila današnja TOZD Konfekcija. Začetek je bil skromen, vendar pa smo bili vsi prežeti z voljo, da nekaj napravimo. Šivanje je steklo po meri, a smo se kmalu začeli ozirati za večjimi naro- čili.

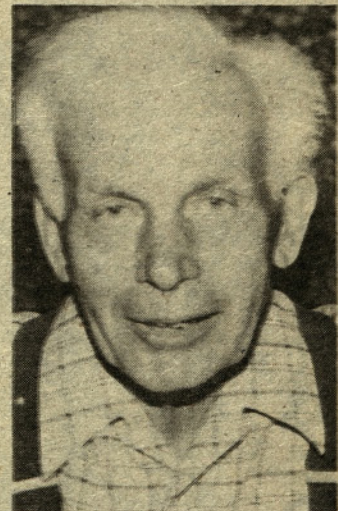
Danes je TOZD Konfekcija v okviru Zarje specializiran obrat za izdelavo hlač z nad 90 zaposlenimi. Dosegamo visoko produktivnost, že vr- sto let nazaj pa smo tudi uspešni na širšem tržišču. Vsi s ponosom ocenjujemo raz- vojno pot Zarje ob 20-letni- ci.»

Tone Gojznik: »Starejši delavci se živo spominjamo začetka. Delali smo v skrom- nih prostorih, največ ročno in po naročilu. Ko je stekla gradnja novih proizvodnih prostorov, nihče ni gledal na ure. Radi smo delali in če je bilo treba, smo si tudi marsi- kaj pritrkali od ust, da je delo napredovalo. Danes, ko ocenjujemo razvojno pot Zarje, veseli ugotavljanje, da so naša prizadevanja obrodila sadove. Zdaj delamo v veliko bolj razmerah in pogojih. V kolektivu prevladuje tova- riško vzdušje, imamo urejeno družbeno prehrano, pa tudi osebni dohodki so v redu.»

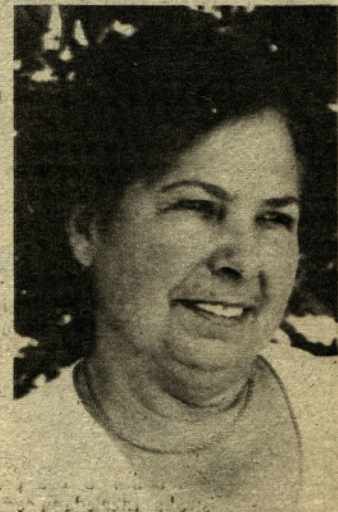
Oto Lesjak: »Spominjam se mizarske delavnice, v kate- ri nas je bilo dvaindvajset zaposlenih. Po naročilu smo izdelovali blagajniške pulte in podobno opremo. Če je bilo veliko dela in je bilo treba naročilo kar hitreje izdelati, smo delali tudi pono- čni. Danes smo v novih prostori- h, delo je veliko lažje pa tudi osebni dohodek je do- ber. K hitrem razvoju Zarje je nedvomno veliko pripomogel tudi sedanji direktor Dra- ma. Zapišite še, da smo vsi veseli doseženih rezultatov.»

Tone Čakš, upokojenec: »Začetki so bili skromni. Proizvodnja se je odvijala v najeti delavnici. Delali smo veliko reči, na primer samo- kolnice in podobne predme- te, kar so ljudje potrebovali. Čeprav sem upokojen, sem vesel in ponosen na uspehe Zarje v Petrovčah. Sicer pa sem tudi jaz prispeval delež. Upokojenci se radi udeležimo srečanj v Zarji, ki so dokaz, da nas niso pozabili.»

Ivanka Hedrih: »Že vrsto let delam v računovodstvu. Razvojno pot Zarje dobro poznam. Bili so časi, ko smo se tri delavke stiskale v enem samem prostoru, v drugem pa je bil direktor. Danes imamo lepo urejene prostore in sploh so se pogoji dela vsestransko izboljšali. Človek je vesel takšnega napredka. Dvajsetletnico Zarje praznu- jemo delovno.»

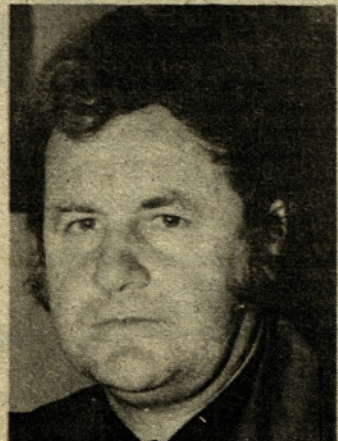
Anton Čakš

Ivanka Hedrih

Jožica Aristovnik

Anton Gojznik

Oto Lesjak

IZ RODA V ROD DUH IŠČE POT

Žalec je svojo visoko obletnico z ozirom na trenutne zmogljivosti dočkal veličastno in dostojanstveno. Uredili in olepšali smo izgled mesta. Svojo podobo pa je Žalec spremenil zlasti v zadnjih desetih letih. Kdor bi danes videl po desetih letih Žalec, bi bil nad spremembami in pridobitvami v novem delu Žalca, v novem mestnem jedru z novimi stanovanjskimi zgradbami, hotelom Golding Rubin, Namo, Domom SLO, športnim centrom in novo šolo, prijetno presenečen.

Veliko pridobitev je tudi v ostalih delih Žalca — na vzhodu blagovnica Hmezad, na jugu nekateri industrijski objekti, na severu pa izredno pomembna obvoznica s priključno cesto na hitro cesto Arja vas—Hoče. V starem mestnem jedru pa poteka ob-

nova, skladno z ohranjanjem te podobe iz preteklosti. Razporejenost zgradb z zanimivimi pročelji in z nekaterimi spomeniki v starem delu mesta priča o razvoju Žalca skozi stoletja. Veliko je ohranjene-ga, marsikaj pa je že žal vzlet ali pa načel zob časa. Vse ohranjeno priča o kljubovalnosti in ponosu žalcianov v različnih težkih obdobjih, da bi ohranili bogato dediščino bodočim rodovom. Ni bilo lahko pred sto ali več leti ohraniti materin jezik v šolah in uradih, ko so se zanj izrekli narodnjaki tudi na drugem slovenskem taboru v Žalcu. Marsikaj pa smo si morali izboriti z dolgim vztrajnim in doslednim delom. Tudi v največjem času.

Nedvomno smo lahko danes na razvoj Žalca kot občinskega središča ponosni. Ob

tem pa kaže poudariti, da se dokaj enakovredno razvijajo v občini tudi drugi večji kraji, pa tudi na manjše vasi in zaselke v dolini in na obrobni predelih ne pozabljamo. So pa določeni objekti ali institucije, ki jih je potrebno v občini enotno vzdrževati in urejati. Pri reševanju teh vprašanj dosegamo željeno enotnost in vzajemnost, upoštevamo pa tudi načelo solidarnosti, zlasti pri naložbah ob praznovanju občinskega praznika in ob raznih akcijah.

O zgodovini Žalca in njegovem razvoju z današnjimi značilnostmi bo več napisanega v peti knjigi Savinjskega zbornika, ki bo izšla ob koncu tega jubilejnega leta in bo tudi posvečena 800-letnici Žalca.

V dnevnem časopisu, v Novem tedniku in Savinjskem občanu je bilo doslej že

marsikaj napisanega o našem mestu s častljivo obletnico. Upamo pa, da bo ob sedanjih svečanostih še več, svoje pa bosta prispevala tudi radio in televizija.

Prireditve ob 800-letnici potekajo skozi vse leto, osrednje prireditve pa bodo ob tradicionalnih Taborskih kulturnih dnevih. Zaključne slovesnosti bodo ob krajevnem prazniku mesta Žalca, v decembru t. l. Prireditve in akcije pa smo uskladili z materialnimi, prostorskimi in kadrovskimi možnostmi. Zato je na programih znatno manj gostovanj, več pa lastnih prireditev in sodelovanja domačinov.

V imenu osrednjega pripravljalnega odbora pri OK SZDL Žalec se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli sodelovali s sredstvi ali

delom k uspešnemu proslavljanju 800-letnice Žalca. Delavci v združenem delu in zasebni obrtniki so pokazali veliko razumevanje za pokritje najnujnejših stroškov za posamezne prireditve in za izgradnjo spominskega parka maršala Tita. Večina delovnih organizacij je nudila določene usluge pri izgradnji mestnega parka in spominskega parka ter pri postavitvi spominskih obeležij. Občanom in sindikalnim organizacijam se zahvaljujemo za prostovoljno delo pri urejanju mestnega parka in spominskega parka maršala Tita. Mnogi so se pri tem zelo izkazali, najbolj pa ing. Franc Korent, ki je vse te akcije načrtoval in vodil ter pri tem sam opravil preko 1500 delovnih ur. Žal pa vsi odrasli občani Žalca svoje obveze — šest ur — niso izpolnili. Izka-

zali so se tudi mladi iz šol in krajevne organizacije ZSMS. Najzaslužnejšim posameznikom in organizacijam bodo za sodelovanje podelili spominske plakete in druga priznanja. Posebna priznanja pa bo podelilo tudi Hortikulturno društvo Žalec.

Zahvaljujemo se tudi tistim delovnim organizacijam in posameznikom, ki so poskrbeli za izdelavo in prodajo različnih spominkov ob 800-letnici mesta. Idejna zasnova tov. Vipotnika za značko in druge simbole je bila ugodno sprejeta. Vse priznanje gre organizatorjem prireditev, predsednikom številnih pododborov, predstavnikom samoupravnih interesnih skupnosti in krajevne skupnosti Žalec ter Skupščini občine Žalec.

Janez Meglič

META RAINER

Naše mesto

„Od Celja do Žalca je ravno polje“,
nam pesmica ljudska prepeva ...
Ob cesti domovi prijazni stoje,
po nji pa vozila železna drve,
kot tempo današnji veleva.

Življenje pretaka iz veka se v vek,
našljem spreminja obličje,
pečat jim odtisnil stoletij je beg —
Za goro, dolino, za reko in breg
pa dolgih sto let kakor nič je.

Nad mestom razpenja se isto nebo
kot nekdanj — pred osemsto leti,
Savinje bregovi na pómlad cvetó,
valovi še njeni veselo pojó
pa sonce enako še sveti.

A listine stare o tem govoré,
kako so živeli rodovi,
kako so njih plugi orali poljé
za Celjske gospode, njih Zlahtne gospé,
kako so cveteli gradovi.

Ne Sachsenfeld, — Žalec pred nami stoji,
pokópal je svoje gospóde:
grof Vovbraški, Walseški, Celjski leži
že v zemlji, grofica von Teuffen spi
in njihovi sluge, oprode.

Obzidan se Turkom postavil je v bran,
napredne gostil protestante
in Trubarjev sin je tu, Felicijan,
ves verskim resnicam bil svojim predán,
tu mólil za svoje trabante.

V cesarstva temi dozoreval je čas,
Slovenija vstaja, prepeva,
Savinjčanu v srcu odmeva nje glas,
dolina se zbere in tabor pri nas
bil Žalca je častna zadeva.

Pod Hitlerjem dviga uporno glavó,
zamenja svoj dom za gozdove;
za biti — ne biti — je narodu šlo,
in Žalec z orožjem in svojo krvjo
se klicu svobóde odzove.

Mejnik zgodovinski: med množico mest
slovenskih se Žalec zapiše!
Na marmorno ploščo kronist nam je zvest
pred osemnajst leti izklésal to vest,
da nikdar se več ne izbríše.

Živahen, napreden je mestni utrip,
zeleni so parki, nasadi, —
pa — tu in tam vonjaš še cvet starih lip,
ki se ti pomeša naslednji že hip
z bencinom moderne pomladi ...

Za náuk, za vzgojo srcá nam skrbé
domovi kulture, prosvete.
Iz kraja izšli so veliki ljudje,
umetniki naši po svetu slové,
naravne lepote neštete!

A žrtvam nasilja stoji spomenik
prav v srcu svobódnega mesta.
S svetovnim prostorom vzdržuje pa stik
— mladini potreba, pravica in mik —
širóka, razgledana cesta

Panorama Žalca

PROGRAM PRAZNOVANJA 800-LETNICE ŽALCA IN TABORSKIH KULTURNIH DNEVOV

PETEK, 17. 9. 1982

ob 10. uri — Otvoritev gospodarske razstave, dvorana Hmeljarskega doma, Žalec

ob 18. uri — Otvoritev razstave Žalec skozi čas, Osnovna šola Peter Šprajc-Jur Žalec

SOBOTA, 18. 9. 1982

ob 9. uri — Otvoritev spominskega parka maršala Tita in razvitje prapora Hortikulturnega društva Žalec

ob 19. uri — Koncert Koroškega partizanskega pevskega zbora iz Celovca, športna dvorana osnovnošolskega centra, Žalec

NEDELJA, 19. 9. 1982

ob 19. uri — Premiera operete Radovana Gobca Planinska roža, kino dvorana Žalec

PONEDELJEK, 20. 9. 1982

ob 19. uri — Ponovitev operete Planinska roža, kino dvorana Žalec

TOREK, 21. 9. 1982

ob 17. uri — Prireditve šolskih kulturnih društev Mladi za Tita, športna dvorana osnovnošolskega centra, Žalec

SREDA, 22. 9. 1982

ob 15,30 uri — Nogometna tekma Olimpija:Kladivar, na stadionu Športnega centra, Žalec

ob 16. uri — Predavanje dr. Ivana Stoparja: Zgodovina Žalca, dvorana občinske skupščine

ČETRTEK, 23. 9. 1982

ob 19. uri — Gledališka predstava Toneta Fornezija-Tofa Občinski svetnik Švejk, Igra Janez Hočvar-Rifle, kino dvorana, Žalec

PETEK, 24. 9. 1982

ob 17. uri — Otvoritev razstave del likovne kolonije, avla osnovne šole Peter Šprajc-Jur Žalec

SOBOTA, 25. 9. 1982

ob 17. uri — Ponovitev operete Planinska roža, kino dvorana, Žalec

NEDELJA, 26. 9. 1982

ob 14. uri — Zaključna prireditve s povorko in prikazom drugega slovenskega tabora v Žalcu, stadion Športnega centra, Žalec

ob 16. uri — Zabavna prireditve s plesom, Športni center Žalec, sodelujeta ansambel Dvanajsto nadstropje in Mito Trefalt

Ali res praznujemo 800-letnico Žalca?

Trditev, da letos praznujemo 800-letnico Žalca, morda niti ni točna. Res pa je, da mineva 800 let, od kar je v arhivih zaslediti ime Sachensfeld. Področje naše doline je bilo naseljeno že v pradavnini in kaj lahko je, da je bila na ozemlju današnjega Žalca že kdaj prej kakšna naselbina. Izkopanine nam potrjujejo, da so tod živeli že Iliri, ki so na naše območje prišli že 1000 let pred našim štetjem. Kasneje so se tu naselili Kelti, o čemer pričajo nekatere najdbe področja Žalca.

Med 1900 in 300 leti pred našim štetjem so prepletale srednjo in vzhodno Evropo štiri redne trgovske zveze — jantarske ceste. Ena od njih je vodila skozi Savinjsko dolino, začela pa se je na Baltiku. Čez Savinjsko dolino je vodila tudi cesta Emona—Adrante—Celeia. To je bila ena izmed cest, po kateri so se pomikale rimske legije. To cesto omenja tudi Anton Linhart v Poskusi zgodovine Kranjske. Več zgodovinskih virov navaja, da se je ime kraja Sachensfeld v srednjem veku prvič pojavilo v nekem dokumentu leta 1182. Profesor Orožen in profesor Natek pa navajata, da se je ime Žalec prvič pojavilo leta 1256. Orožen navaja, da je predstavnik oglejske patriarhije podelil stiškemu samostanu vinograd Sachensfeld pri kraju Žalcu. V listini se imenujejo tudi žalski meščani, kar pomeni, da je bil Žalec takrat že trg. Jože Curk pa navaja, da se je leta 1259 Žalec imenoval še villa (vas), leta 1265 pa že trg. Morda še to: profesor Orožen meni, da ime Žalec spominja na žalo ali morski breg. Žalec naj bi torej stal ob obrežju, kar si lahko razlagamo tudi po tem, da je bilo današnje ozemlje med Žalcem in Gotovljami močvirnato. Profesor Orožen predvideva tudi to, da lahko ime Sachensfeld spominja na Sase.

Iz zgodovine 2. slovenskega tabora v Žalcu

Fran Levstik, književnik, kritik in vodja mladih, je leta 1868 dal pobudo za organiziranje slovenskih taborov, kot obliko nacionalne manifestacije v boju za doseg političnih, gospodarskih in kulturnih pravic. Program taborov je bil sprejet 7. julija 1868 v mariborski čitalnici. Najnaprednejša misel taborov je bila zahteva po zedinjenju Slovenije, korenine te zahteve pa so globoko pognale svoje niti tudi v današnji čas.

6. septembra 1868 se je na žalskem taboru zbralo okrog 15.000 udeležencev, med njimi nad 2.000 „omikanih“ Slovencev. Iz Celja se je z vlakom pripeljalo 60 članov ljubljanskega „SOKOLA“ in mnogo drugih rodoljubov iz Kranjske, Koroške in Štajerske. Mnogi udeleženci tabora pa so se pripeljali na okrašenih vozovih, ki jih je bilo okrog 400. Prireditveni prostor je bil okrašen z mlaji in slovenskimi zastavami.

Na čelu slavnostne povorke, ki se je pomikala po trgu, je bila konjenica in dve godbi. Tedaj je trg segal od Roblekove do Zotlove hiše in je imel 56 hiš. Tabor je otvoril deželni poslanec Ivan Žuža iz Žalca, nato pa se je zvrstila vrsta govornikov, ki so si prizadevali navdušiti Slovence za dogovorjene cilje. Omeniti velja, da je zapisnik pisal tudi Josip Jurčič. Med govori pa je nastopil tudi prvi slovenski pevski zbor iz Žalca pod vodstvom Frana Kovača iz Arje vasi.

V spomin na žalski tabor so dali organizatorji izdelati kovane svetinje z napisom: „Slovenski tabor v Žalcu 1868“ in „Slovinci, zedinite se!“

Žalski simpatizerji komunistov

V tridesetih letih pa vse do okupacije je na meščanski šoli v Žalcu službovala skupina naprednih razumnikov, ki je bila tesno povezana s partijsko organizacijo v Zabukovici. Sestavljali so jo Fani Košir, urednica in publicistka, Bogomir Peršič-Marko, ki je bil psiholog, Zorka Peršič, družbenopolitična delavka na področju založništva in Zima Vrščaj-Holy, članica sveta republike. Z njimi sta sodelovala tudi profesor Peter Suhadolc in Peter Držaj, zdravnik iz Novega Celja, znan organizator partizanskih bolnišnic na Štajerskem. Jeseni 1940 je bila na šoli ustanovljena kandidatska celica KPS. Marko Peršič se spominja, da ga je z zabukovškimi komunisti in Jožetom Letonjo povezala Anica Vipotnik. Nadaljnjo povezavo je vodila Silva Cilenšek, ki je delala v žalski pekarni. Obveščala jih je na sestankih in akcijah ter jim prinašala gradivo. Na sestanke kandidatne celice je prihajal tudi Jože Letonja. Ti sestanki so bili v Zabukovici ali v stanovanjih. Člani te celice so sodelovali na prireditvah zabukovške Vzajemnosti ter v ilegalni trotilni akciji v Žalcu. Marko Peršič se spominja, da je bila glavna naloga kandidatov KP, da organizirano nastopajo na roditeljskih sestankih, ko je bilo treba doseči razne izboljšave socialnega položaja šolskih otrok. Nekajkrat je skupino obiskal tudi Boris Ziherl, ki je dajal napotke, kako učiti zgodovino na marksističnih osnovah. V razredu Fani Koširjeve je bil tudi sin tovariša Žagarja, ki se je takrat vrnil iz Sovjetske zveze. Njegovo pripoved o življenju v SZ je Koširjeva s pridom uporabljala pri vzgoji drugih otrok. Sku-

pini kandidatov v Žalcu se je pridružila tudi Ljuba Mikuš. Zaradi naprednega mišljenja ni dobila redne zaposlitve. Občasno je bila zaposlena na Joštovi žagi v Gotovljah. Bila je povezana s Franjem Vrnčcem ter z drugimi predvojnimi komunisti, umrla pa je v Jasnovcu.

Žalec med okupacijo

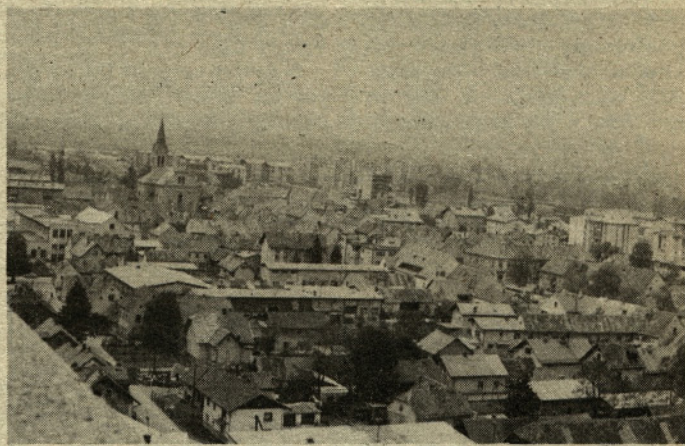
Okupator je že leta 1941 izgnal 21 družin s 75 člani ter aretiral mnogo domačinov. Sedem jih je 27. decembra 1941 ustrelil. Začasni zapor je bil v hmeljarni HED. V monografiji Vrbje Dane Debič piše, da je Zoran Pikel takoj po prihodu Nemcev organiziral člane Sokola, da so varovali pomembnejše objekte. Stražili so do 10. aprila, Nemci pa so Žalec zasedli dan kasneje. V Žalcu je že leta 1941 deloval odbor OF. V odboru so bili Ernest Verderber, Dolfi Štajner, Štefan Herman, Jože Zagode, Mirko Gorišek st., Tone Sajevec, Jernej Venkovič in drugi. Najboljši sodelavci OF so bili Janko Herman, Jože Luskar, Franc Pajenk, Branko Krašovic in drugi. 30. julija so člani odbora razdelili po Žalcu letake, ki so pozivali k odporu. Jeseni so organizirali prevoz orožja k partizanskim četam. So se pa v Žalcu našli tudi izdajalci. Eden takšnih je bil Ernest Divjak. Po njegovih navodilih so v Žalcu aretirali ves aktiv OF. V Stari pisker so odpeljali Jerneja Venkoviča, Viktorja Beržka, Jožeta Zagodeta, Jožeta Kerka, Marjana Pravdiča, Alojza Štajnerja, Ernesta Verderberja, Janka Hermana, Jožeta Luskarja, Jožeta Hoferja, Minja Manojloviča in druge.

Hiter gospodarski in družbeni razvoj

V povojnem obdobju sta občina in Žalec kot njeno središče dosegla hiter gospodarski in družbeni razvoj. Še zlasti v zadnjih desetih letih. Razvoj industrije je močno spremenil strukturo gospodarstva, povečevalo se je število zaposlenih s tem pa so bili ustvarjeni pogoji za hitrejši družbeni razvoj. Pomemben mejnik v razvoju družbenih dejavnosti je leto 1986, ko je bil v občini uveden samoprisevek, s pomočjo katerega so bili zgrajeni številni objekti za področje šolstva, otroškega varstva, zdravstva itd.

Še posebna skrb pa je bila namenjena razvoju hribovitih zaselkov; s prispevkom enodnevnega zasluga vseh zaposlenih, smo z dolino že skoraj vse domačije povezali.

V zadnjih letih se zaostrene gospodarske razmere v svetu in doma odražajo tudi v naši občini. Stabilizacijska prizadevanja delovnih ljudi in občanov so velika, čeprav se zastavljeni cilji počasi uresničujejo.

Staro mestno jedro z novim v ozadju

Hmezdova stolpnica — rojstvo novega Žalca

Novo stanovanjsko naselje

Park maršala Tita z 88 drevesi

IZ RODA V ROD

IZ NAŠEGA GOSPODARSTVA

SOZD HMEZAD ŽALEC —

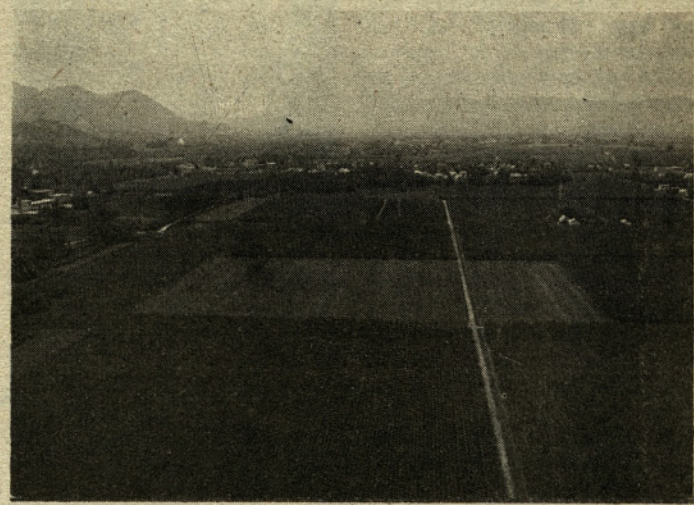
SMELO ZASTAVLJENE NALOGE

V sozdu Hmezad je sedemnajst delovnih organizacij z 49 tozdi in delovnimi skupnostmi skupnih služb s področja primarne kmetijske proizvodnje, predelave kmetijskih proizvodov, industrije kmetijskih strojev, proizvodnje drenažnih cevi in predelave plastike, zunanje in notranje trgovine ter gostinstva. Hmezad so ustanovili leta 1961 z združitvijo več manjših kmetijskih organizacij. V Hmezadu združuje delo 3200 delavcev, 7500 kmetov pa proizvodno sodeluje na področju petih občin. Med pomembnejšimi proizvodi Hmezada je na prvem mestu treba vsekakor omeniti hmelj, potem mleko, govedo, prašiče, piščance, jabolka, vrtnine in drugo. V Hmezadu lahko danes predelajo 3400 ton hmelja, 45 milijonov litrov mleka ter 12.000 ton mesa. Vsega seveda ni mogoče naštet.

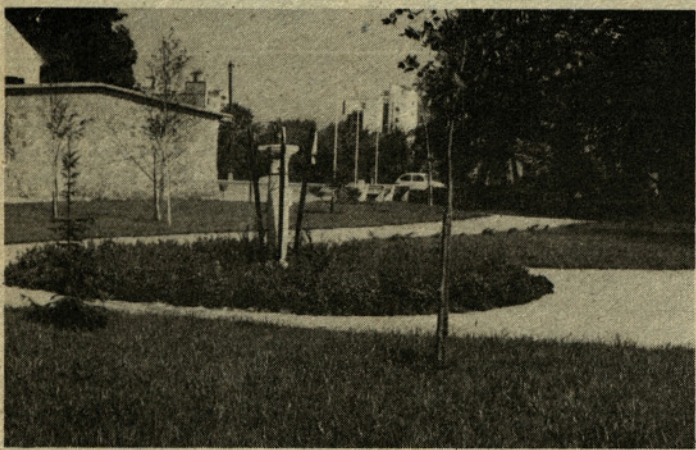
Nobenega razloga ni, da se Hmezad ne bi razvijal še naprej. O pomenu prehrane oziroma kmetijstva v politiki ekonomske stabilizacije ni treba posebej razpravljati. Smelo zastavljeni načrti pa so prav gotovo realni. Površina hmeljišč naj bi se v naslednjih letih povečala za 25 odstotkov. Z novimi sortami oziroma z izboljšanjem tehnologije pa bo moč povečati proizvodnjo hmelja za štirideset odstotkov. Z izgradnjo nove mlekarnice bodo lahko vsak dan predelali 230.000 litrov mleka. Ob tem je treba v družbeni proizvodnji posebej omeniti tudi izgradnjo novih sodobnih hlevov za krave molznice ter specializacijo v individualni proizvodnji združenih kmetov. V naslednjih letih načrtujejo v Hmezadu tudi gradnjo nove farme prašičev z zmogljivostjo 3000 ton in z možnostjo povišanja te proizvodnje na 6000 ton letno. Povečala se bo tudi proizvodnja govedi. Precejšnje so tudi naloge v perutninarstvu, sadjarstvu, pri proizvodnji močnih krmil, v vrtnarstvu, cvetličarski proizvodnji in v gostinstvu. Industrijska dejavnost se bo razvijala na področju občin Žalec in Šmarje, še bolj pa se bo izpopolnila tudi

notranjetrgovinska dejavnost. Zunanjetrgovinska dejavnost načrtuje poleg povečanega izvoza hmelja tudi izvoz kmetijskih pridelkov in gozdnih sadežev, kmetijskih strojev ter drugega. Čaka pa jih tudi kopica načrtov na področju gostinstva, industrijske dejavnosti in drugod.

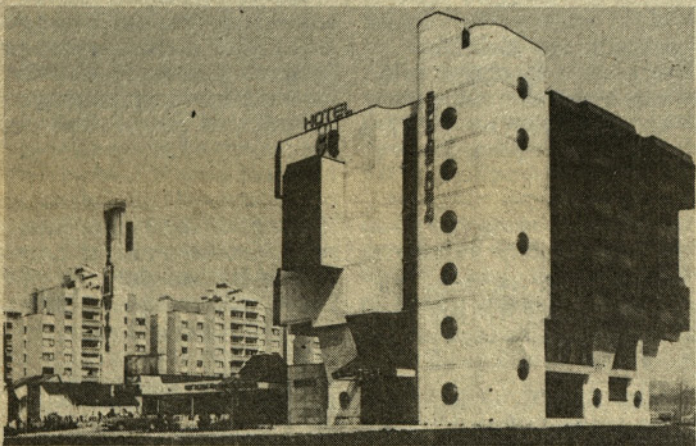
Skratka — sozd Hmezad čakajo številne pomembne naloge. Ob tem pa ne gre pozabiti smelih načrtov investiranja v deželah tretjega sveta. Dosedanji uspehi pa so porok za uspešno opravljanje zastavljenih nalog.

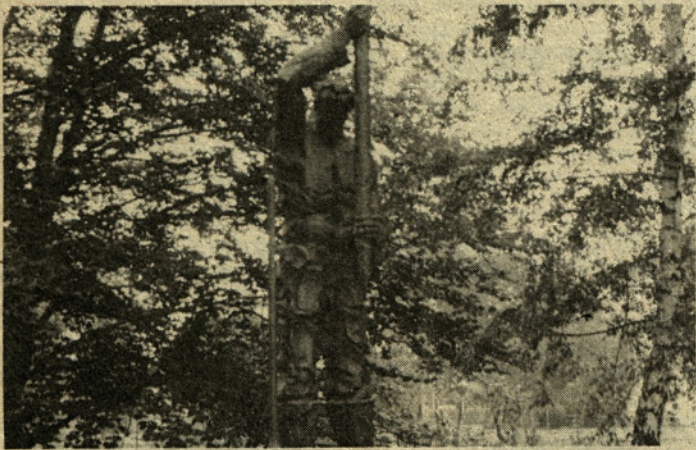
Hmelj je dal Hmezadu tudi ime

Mestni park, zgrajen s prostovoljnimi delom

Hotel Golding-Rubin je objekt bratstva in enotnosti

Z umetnostjo smo oživiljali preteklost

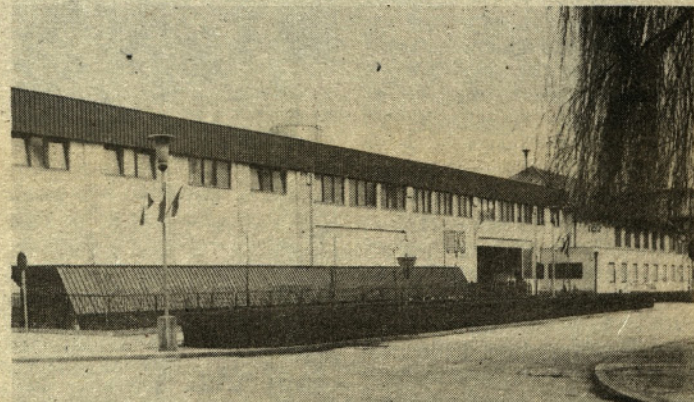
Mladi so naša srečna sedanost in obetajoča prihodnost

JUTEKS ŽALEC

Žalski Juteks praznuje letos 42-letnico obstoja. Zanimiva je zgodovina te žalske tovarne, ki je dolga leta doživljala pomembne uspehe, a tudi padce v proizvodnji. Pravilna proizvodna usmeritev v zadnjih letih pa je to organizacijo združenega dela pripeljala med najuspešnejše v žalski občini. V Juteksu so namreč spoznali, da je rešitev le v močno povečanem izvozu. Tako se danes ta tovarna uvršča med največje izvoznike pri nas. Zakaj izvažati? Odgovor je preprost — večina surovin, ki jih Juteks potrebuje za svoj proizvodni program, je iz uvoza. Če torej želijo dobro poslovati in da bo proizvodnja nemoteno tekla, potem so devize več kot potrebne. Pri izvozu se seveda srečujejo z vsemi težavami, ki so tudi sicer značilne za naše gospodarstvo, mirno pa lahko zapišemo, da so začetne težave že prebrodili in danes ga ni delavca, ki se ne bi zavedal nujnosti izvoza. Samo v temeljni organizaciji Talne obloge so v prvem polletju izvozili za dobrih 200 milijonov dinarjev izdelkov, kar pomeni, da so polletni plan krepko presegle. O sorazmerno ugodnem gospodarjenju govorijo številke: samo v tozdu Juta so čisti dohodek v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečali za dobrih 63 odstotkov.

Tudi v bodoče si bo Juteks prizadeval za uspešno gospodarjenje. Za konec pa razveseljiva novica: v naslednjem obdobju se

bodo z delom proizvodnje preselili v nove obrate v Ložnici pri Žalcu, kjer nastaja nova, sodobnejša tovarna. Lokacija je več kot ugodna, saj je dosedanja v središču mesta, preprečevala nadaljnje širjenje in razvoj.

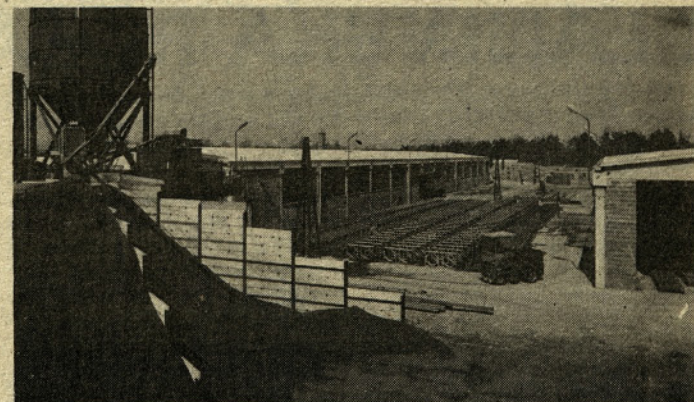
Juteks gradi novo tovarno na Ložnici, olupal pa je tudi pročelje stare in uredil okolico

FERRALIT ŽALEC

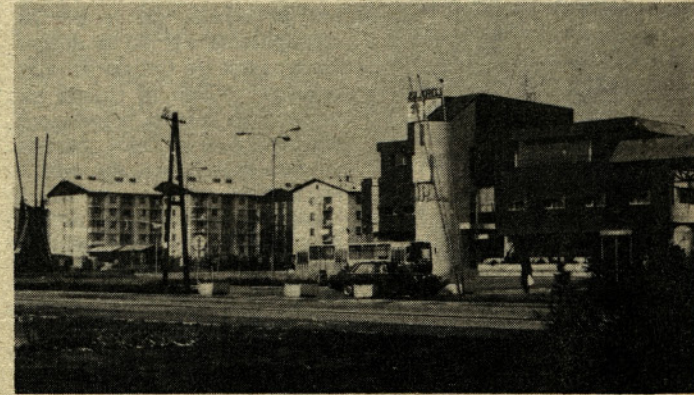
Med delovnimi organizacijami v Žalcu, ki so zadnja leta napravile pomemben razvojni korak, je vsekakor treba omeniti tudi Ferralit. Delovno organizacijo Ferralit sestavljajo trije tozdi: TOZD Livarna, TOZD Strojni obrat, TOZD Modelarna in delovna skupnost skupnih služb.

V Ferralitu se natanko zavedajo nalog, ki jih imajo v politiki ekonomske stabilizacije. O tem ne nazadnje govore tudi podatki o letošnjem polletnem poslovanju, ki je bilo kljub nekaterim težavam, ki sicer tarejo vse naše gospodarstvo, dokaj uspešno. Tako se je dohodek v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal kar za 39 odstotkov. O dobrem poslovanju govori tudi podatek, da so v poslovni sklad namenili skoraj 35 milijonov dinarjev ali sedemdeset odstotkov več, kar je hkrati tudi triinšestdeset odstotkov več, kot so načrtovali. Fizični obseg proizvodnje se je ob le enoodstotnem povečanju števila zaposlenih povečal za osem odstotkov. V Ferralitu ponosni ugotavljajo, da so takšne rezultate dosegli predvsem z boljšim delom, ki je odraz izredne prizadevnosti vseh delavcev. Pohvalno je tudi, da so dosegli plan izvoza. Vrednost polletnega izvoza je znašala skoraj deset milijonov dinarjev. To pomeni, da se je izvoz v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal za deset odstotkov.

Kako naprej? Predvsem bo treba zagotoviti dovolj reprodukcijskih materialov, kar po drugi strani pomeni, da bo treba še več izvažati. Večina proizvajalcev domačih repromaterialov pogosto dobavo z devizno participacijo in povrhu po navadi še ssovlaganjem. Material bo torej le za tiste kupcem, ki bodo imeli na voljo dovolj deviznih sredstev. Kljub nekaterim težavam, ki se jim obetajo v naslednjih mesecih, pomanjkanje nekaterih repromaterialov pa so prepričani, da bodo težave z vestnim in prizadevnim delom uspešno lahko premagali.

Gradnja — proizvajalec Schiedel dimnikov

Nama je bila prvi objekt v novem mestnem jedru

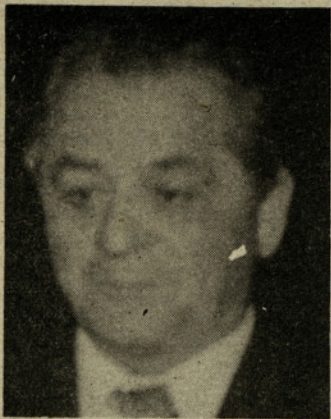
DUH IŠČE POT

IZ RODA V ROD DUH IŠČE POT

ZA VSAKEGA BO NEKAJ

Sekretar Kulturne skupnosti iz Žalca Ivan Centrih nam je povedal, da se bo v počastitev 800-letnice Žalca zvrstila tudi cela vrsta kulturnih prireditev. Tako je za ogled prav gotovo izredno zanimiva razstava Žalec skozi čas. Razstava je odprta v osnovni šoli Peter Šrajc Jur. Ljubitelji glasbe bodo uživali tudi na koncertu Koroškega partizanskega pevskega zbora, ki bo v soboto ob devetnajsti uri v dvorani osnovnošolskega centra. Z nestrpnostjo pričakujemo tudi premiero operete Radovana Gobca Planinska roža, ki bo v žalski kinodvorani. To opereto bodo ponovili še v ponedeljek ob 19. uri. Dan kasneje bo v dvorani osnovnošolskega centra pri-

reditve, ki jo pripravljajo šolska kulturna društva, njen naslov pa je Mladi za Tita. V četrtek, 23. septembra, bo dvorana kina v Žalcu polna, saj se bo Žalčanom predstavil

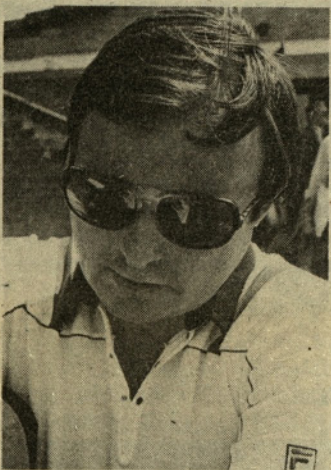
Janez Hočvar-Rifle s Tofovim Občinskim svetnikom Švejkom. V petek, 24. septembra, pa bo otvoritev zanimive razstave del likovne kolonije v avli osnovne šole Peter Šrajc-Jur. V soboto popoldne bodo še enkrat uprizorili Planinsko rožo, zaključek pa bo v nedeljo, 26. septembra, s povorko in prikazom drugega slovenskega tabora v Žalcu, pri čemer bo »prvo violino igral« Mito Trefalt. »Skratka, prireditve bo dovolj in prepričan sem, da bo prav vsakdo prišel na svoj račun.« nam je ob koncu zardil Ivan Centrih. Pri vsem tem pa seveda gre tako za prireditve v počastitev 800-letnice kot tudi za letošnje Taborske kulturne dneve.

Zanimive športne prireditve

Jože Cerovšek je dolgoletni predsednik TVD Partizan iz Žalca in mirno lahko zapišemo, da je eden tistih, ki imajo največ zaslug za razvoj telesnokulturne, športne in rekreacijske dejavnosti v našem mestu. Zasluzen pa je tudi za razvoj samega športnega centra, za katerega številni gostje od drugod pravijo, da je eden najlepših v Jugoslaviji. V praznovanje 800-letnice Žalca se je vključil tudi žalski Partizan.

— Kakšna športna tekmovanja se bodo zvrstila v počastitev pomembnega jubileja?

J. Cerovšek: »Pri Partizanu smo se zares potrudili in pripravili nekaj zares kakovostnih športnih srečanj. Košarkarsko tekmo med ljubljansko Olimpijo in Rabotničkim smo si že lahko ogledali. V

sredo, 22. septembra, pa bo prav gotovo pritegnila precejšnje število ljubiteljev nogometa tekma med Olimpijo in celjskim Kladirvarjem. Tekma bo ob 15.30 na igrišču

športnega centra.«

— Člani Partizana bodo poskrbeli tudi za zabavo številnih gostov in obiskovalcev, ki bodo prišli v nedeljo, 25. septembra, v Žalec. Poskrbljeno bo za zabavo. Igrala prva ansambla 12. nadstropje in Vokali, glasbo bodo imeli tudi v hotelu Golding-Rubin in v Nami. Nastopili bodo tudi mnogi pevci in humoristi, povem pa naj, da bodo za svoje nastope zahtevali minimalne honorarje.«

— Kot vse kaže, izkupiček ne bo ravno majhen? Za kaj boste namenili denar?

J. Cerovšek: »Za dokončno ureditev nekaterih objektov v športnem centru in še zlasti za dokončno ureditev teniških igrišč, tribun in prostorov pod njimi ter bolnišnišča za upokojence.«

PLANINSKA ROŽA

Med prireditvami ob 800-letnici Žalca bo v septembru uprizorjena tudi opereta Radovana Gobca Planinska roža. O pripravah za izvedbo le-te smo se pogovarjali s Francijem Rizmalom, ki je glasbeno-umetniški in organizacijski vodja priprav.

Franci Rizmal je Žalčan, ki ga vsi dobro poznajo. Diplomiral je na visoki šoli za glasbo na Dunaju, se izpopolnjeval v Moskvi, tri leta obiskoval letne violinske tečaje v Salzburgu in Eisenstadtu. Prihodnje leto bo končal šolo za dirigente v Grazu. Imel je številne koncertne nastope, recitale in snemanja za radio in televizijo doma in po svetu.

Ujel sem ga prav pred odhodom na vajo za opereto, zato nisva imela mnogo časa, vendar mi ni bilo treba mnogo spraševati, saj je Franci „duša“ priprav za opereto in tudi dober sogovornik.

Ko so se spomladi začeli pogovarjati o opereti, se je zataknilo že pri samem izboru. Zakaj prav opereto? In če opereto, katero? Opereta je takojmenovana „lažja“ zvrst resne glasbe, zato pa je prav tako dobra glasba, ki pa ljudi ne bo utrujala kot kakšna druga zvrst resne glasbe. Nato sta v ožjem izboru ostali opereti Hmeljska princesa in Planinska roža. Ker pa je prva šibka, tako v instrumentalnem kot v tekstualnem delu, bi

zahtevala več časa za postavitve kot druga. Časa pa ni bilo, saj je od pomladi do septembra vmes še dva meseca počitnic in čas dopustov, ko je ljudi nemogoče dobiti skupaj. Tako je bila izbrana druga. Glasbeni del in organizacija je bila prepuščena Franciju, režija pa Bogomiru Verasu. Franci je poskušal čim več ljudi najti „doma“, to je v Žalcu in okolici, le kjer ni šlo drugače, je poklical na pomoč znanca iz Ljubljane in Maribora. Tako mu je uspelo, da je od 70 nastopajočih kar 90 % domačinov. Igral bo Celjski godalni orkester; pihala in trobila pa bodo igrali gojenci in pedagogi glasbene šole iz Žalca. Morda si bo potrebno „sposoditi“ še kakšno violino, pa bodo kompletni. Studentski pevski zbor iz Žalca, ki je k sodelovanju pristopil s skepticizmom, ker gre za opereto, sedaj dobro dela in so prav navdušeni nad pesmimi, ki jih radi prepevajo še po končani vaji. Dirigiral bo Franci Rizmal. Vaje so v novi dvorani v Vrbju, kjer so krajanji zelo prijazni in jim pomagajo, kjer le morejo. Nekaj posamičnih vaj pa je bilo kar pri Franciju doma.

Premiera operete bo 19. septembra v kino dvorani v Žalcu, 20. septembra bo prva in 25. septembra druga ponovitev. Vstopnina hrati s katalogom, ki ga bodo obiskovalci prejeli, bo predvidoma 80,— din.

Nadalje je Franci povedal še mnogo o težavah v zvezi s predstavo, ki so se pojavljale, in se še pojavljajo: delna prireditve kinodvorane, časovna stiska in vsi ostali drobni problemi, ko se mora ukvarjati s tem, kdo bo naložil klavir na tovornjak oz. kje se bo tovornjak za prevoz sploh dobil... V takih pogojih je res težko zbrano umetniško delati, ko imaš v glavi sto drugih stvari, ki pa so potrebne, da delo teče. Vsekakor bi pri prihodnjem takšnem projektu veljalo takoj na začetku porazdeliti delo in odgovornost.

O sami opereti le to: v režiji Bogomirja Verasa je opereta precej modernizirana in še bolj poudarjeno aktualizira odnos med človekom in naravo. Tako kontrapunkt v glasbi in med sceno oz. dogajanjem na odru prikazuje, kako civilizacija oz. ljudje s svojim sodobnim načinom življenja uničujejo naravo.

Ko sem odhajal, je Franci že vzel violino in odhitel na vajo. Spotoma sem opazil, da je na mizi ostalo kosilo, pripravljeno zanj.

Po vsem, kar smo zvedeli, lahko rečemo, da je delo Francija Rizmala in tudi ostalih domačinov skoraj udarniško, zato, tako kot oni, tudi mi z zaupanjem pričakujemo premiero po vrsti let, ki so morala miniti, da bodo Žalčani spet imeli „svojo“ opereto.

Zvone Petek

Občani o 800-letnici

Ivan Zotel

Ivan Zotel, kovaški mojster iz Žalca:

»Žalčan sem od rojstva, pa tudi naša hiša je ena najstarejših, saj je bila v njej že v 16. stoletju protestantska šola. S kovaško obrtjo so moji predniki pričeli pred 200 leti.

Žalec se je razvil iz majhnega trga v sodobno mesto. Prebivalci so bili nekdanj v glavnem gostilničarji, obrtniki, trgovci in kmetje —veleposesniki. Še dobro se spominjam trgovcev s hmeljem, saj je bil Žalec zibelka hmeljarstva. Zato se je iz nekdanje Lorberjeve delavnice razvila prva tovarna za proizvodnjo hmeljskih sušilnic. Čeprav je skozi Žalec potekala glavna cesta iz Ljubljane za Maribor, je bil promet redek, največ je bilo konjskih vpreg, avtobus je vozil le dvakrat dnevno.

Po vojni se je Žalec začel razvijati. Širiti so se začela hmeljišča, gradili smo nove tovarne: Juteks, Ferralit, Gradnja, Sigma in druge, kar je povzročilo razvoj delavstva. Z delom njihovih rok je Žalec dobival novo podobo. Število prebivalstva je hitro naraščalo graditi so se začela družbena stanovanja, zrasla so nova stanovanjska naselja.

Z razvojem tehnike in standarda delovnih ljudi je vse bolj naraščal promet, ki je povzročal mestu prave težave. Zato sedaj, ko je zgrajena obvoznica, znamo ceniti to pomembno pridobitev. Sicer pa je Žalec v zadnjih letih dosegel skoraj nesluhen razvoj, na kar smo lahko ponosni; to ugotavljajo tudi turisti. Poglejte: nova šola, vrtec, Nama hotel, izredno lep sta-

Elica Stebernak

dion, vse to in drugo so pridobitve, ki so napravile to mesto lepo. Ob praznovanju 800-letnice Žalca smo s prostovoljnimi delom zgradili mestni in park maršala Tita, uredili pročelja zgradb, vestno pa se pripravljamo tudi na svečanosti, ki bodo potekale v naslednjih dneh.«

Elica STEBERNAK, 33 let, Hmezad-Gostinstvo: »V zadnjih nekaj letih so bili zgrajeni v Žalcu mnogi večji in pomembnejši objekti: mestni park, Titov park, ki je še v gradnji, tenis igrišče, obnovljen je bil stari del Žalca... To vsekakor dopolnjuje celovito podobo Žalca, ki letos praznuje 800-letnico svojega obstoja. Na žalost pa še v celoti ni rešeno vprašanje predšolskega varstva, pa tudi družbena prehrana bi lahko bila bolj urejena.

Doslej sem obiskala vse prireditve, ki so bile posvečene temu prazniku in povedati moram, da so mi bile vse.«

Mira ZARIČ, 17 let, Tekstilna tovarna Prebold: »Od vseh prireditev ob 800-letnici Žalca se najbolj spominjam Žalske noči, na kateri bom prav gotovo tudi naslednje leto, če jo bodo pripravili. Z zanimanjem si bom ogledala tudi opereto. Žalec je res lahko ponosen na svojo častljivo obletnico in prav je, da ji posvečajo tolikšno pozornost.«

MATE, 73 let, upokojenec: »Moje ime ni važno, po rodu sem Dalmatincev, tu me poznajo kot »poštenega Dalmatina«, povem pa tole: že od leta 1920 živim v Sloveniji,

Mira Zarič

točneje v Žalcu; Slovence spoštujem iz dna duše. Med vojno so mi prav oni največ pomagali, čeprav sem bil tudi v Srbiji in Hrvaški, prav zato sem tudi ostal v Sloveniji. Žalčanom pa ob njihovem praznovanju 800-letnice obstoja prav iskreno čestitam in želim še veliko delovnih uspehov pri njihovem nadaljnjem razvoju.«

Aco PETRONIJEVIČ, 30 let, ekonomist turistične smeri:

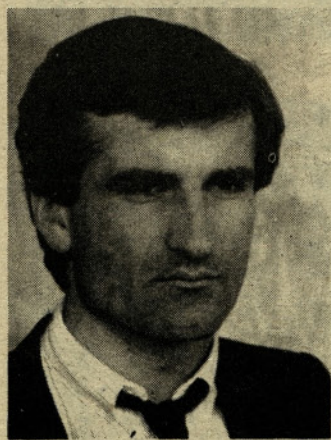
»Rojen sem bil v Kruševcu, sedaj pa že leto dni živim v Žalcu, kjer nameravam tudi ostati. O prireditvah ob 800-letnici Žalca sem precej slišal, pa tudi bral in sem vesel, da sem prišel v Žalec prav v jubilejnem letu. V Sloveniji sem bil že med služenjem vojaškega roka, tako da se počutim tu že kot doma in sem pravi Žalčan. Nadvse všeč mi je bila Žalska noč in upam, da bo tudi prihodnje leto na tej prireditvi prav tako prijetno in zabavno, kot je bilo letos. Lepo bi bilo tudi, če bi lahko obiskal opereto, ki se pripravljaja, saj me vse to spominja na rodni Kruševac, kjer so podobne prireditve vsako leto.«

DANI KOPUŠAR, 33 let, SIP Šempeter:

»V Žalcu smo pridobili letos veliko novih stvari, seveda bi jih lahko imeli že prej, če bi bili ljudje pripravljeni za delo in samoprispevke. Tudi prireditve ob jubilejnem letu sem se udeleževal, čeprav me še najbolj zanimajo športne prireditve. Tudi operete, ki se pripravljaja ne bom zamudil, saj je takih prireditev v Žalcu še vse premalo.«

Mate

Aco Petronjevič

Dani Kopušar

ZA ZAKLJUČEK MNOŽIČNO ZBOROVANJE

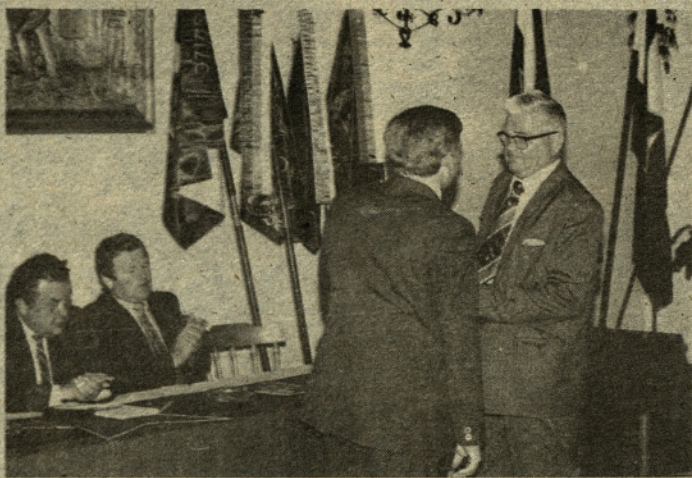
Organizatorji zaključne prireditve praznovanja 800-letnice Žalca, ki bo 26. SEPTEMBRA, si želijo, da bi bilo tudi tokratno zborovanje delovnih ljudi in občanov kar najbolj množično. Svečanost se bo pričela s povorko, v kateri bodo prikazali zgodovinski razvoj Žalca v preteklih 800 letih. Zanimivo bo videti kostumirane predstavnike preteklosti, za kar je poskrbela kostumografinja Milena Kumrova, scenarij pa je pripravil Mito Trefalt. Slovesnost na stadionu Športnega centra se bo pričela z uprizoritvijo poteka drugega slovenskega tabora v Žalcu. Obudili bodo misli iz govorov tedanjih govornikov, med drugim Ivana Žuže, dr. Janka Ploja in tudi dr. Josipa Vošnjaka. Tudi za ta del programa je scenarij napisal Mito Trefalt, ki bo tudi sodeloval v programu.

Sledil bo slavnostni govor predsednika Republiške konference SZDL Franca Šetinca. Pevska zbor, mladinski pihalni orkester in recitatorji iz Žalca pa bodo zaključili zborovanje.

PRAZNIK V GRIŽAH

Konec avgusta so v krajevni skupnosti Griže praznovali krajevni praznik. Praznik so zaključili s slavnostno sejo skupščine krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij. Seje sta se poleg predstavnikov družbenopolitičnega življenja kraja in občine udeležila tudi Albin Vipotnik-Strgar, član ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije in prvoborec Peter Šprajc-Jur. Po pozdravnih besedah podpredsednika skupščine krajevne skupnosti Griže Milana Zupanca je spregovoril osrednji govornik — predsednik skupščine KS Griže Franc Ježovnik, ki je v začetku dejal, da krajevni praznik praznujejo v spomin na oborožen napad borcev Savinjske in Revirske čete 24. avgusta 1941 na rudnik Zabukovico. To pa ni edini mejnik, ki se ga spominjajo ob prazniku, saj so z NOB povezani spomini na številne žrtve, na mnoge izseljene in na številna junaška dejanja. O doseženih uspehih v KS v zadnjem letu pa je dejal „Marsikaj je bilo napravljenega s skupnimi močmi, ob minimalni družbeni

pomoči. Omenim naj cesto na Zagreben in v Veliko hosto. Dobili smo več telefonskih priključkov, zgradili smo precejšnji del vodovodnih priključkov in drugo. Seveda imamo še mnogo želja. V naši KS je še precej makadamskih cest, odločili pa smo se, da jih bomo asfaltirali. V ta namen so krajanji zbrali 410 tisoč dinarjev, dosedaj pa so in še bodo vložili veliko prostovoljnega dela.

Predstavniki Društva upokojenčev iz Zabukovice prejema priznanje

Poudariti pa moram, da se vse-skozi spoprijemamo s pomanjkanjem sredstev.”

Na seji so ob koncu podelili krajevna priznanja OF, ki so jih prejeli: Društvo upokojenčev Zabukovica, Alojz Ambrož, Zofka Laznik, Ivan Kuder, Jože Laznik in Monika Kokalj. Med tednom pa so pripravili mnoge športne in kulturne prireditve.

TONE TAVČAR

Občani, zamenjajte stare osebne izkaznice za nove

V skladu z določili o spremembah in dopolnitvah zakona o osebnih izkaznicah (Uradni list SRS, številka 29/79) in pravilnika o izvrševanju zakona o osebnih izkaznicah (Uradni list SRS, št. 16/81) moramo vsi občani zamenjati sedanje stare osebne izkaznice za nove. Zaradi poenostavitve postopka občinski sekretariat za notranje zadeve občine Žalec seznanja občane s postopkom zamenjave osebnih izkaznic.

Zaradi oddaje prstnega odtisa se mora občan osebno zglasiti na sedežu sekretariata za notranje zadeve.

Občani predložijo pri zamenjavi stare osebne izkaznice dve fotografiji v velikosti 3,50 x 3 cm, rojstni list (če ga imajo), poročni list in izpisek iz državljanke knjige. Če teh dokumentov nimajo, bo upravni organ za tiste občane, ki so rojeni in stalno bivajo na območju naše občine preveril podatke v zahtevi za izdajo nove osebne izkaznice po osebnem kartonu registra stalnega prebivalstva. Občanom, ki so rojeni izven občine Žalec, pa predlagamo, da si zaradi hitrejše postopka pri zamenjavi osebne izkaznice priskrbijo rojstni list in državljanski list pri matičnem uradu, na območju katerega so bili rojeni oziroma so sami ali njihovi starši leta 1948 imeli stalno bivališče.

Republiški sekretar za notranje zadeve je določil enotno ceno v SRS za obrazce osebne izkaznice, vlogo-karton, ovitek-vrečko in prozorno folijo v znesku 15,00 dinarjev.

Prosimo, da se zglasite na občinskem sekretariatu naše občine in zamenjate staro osebno izkaznico za novo.

Občinski sekretariat za notranje zadeve
SO Žalec

OBSODIMO KORISTOLOVCE

Prejeli smo pismo Staneta Pravdiča iz Zalca, v katerem opozarja na nepravilnosti uveljavljanja posebne dobe zaradi sodelovanja v NOB, na osnovi katerega se posamezniki neopravičeno okoriščajo. Sprašuje nas, kako je mogoče, da se to dogaja, hkrati pa obsoja takšne primere.

Za menje, o primeru občana K. V. smo zaprosili predsednika občinskega odbora ZZZB NOV Zalec Antona Kotnika in sekretarja občinskega komiteja ZKS Ludvika Semprimožnika:

Anton Kotnik: »Pri uveljavljanju posebnih pravic za sodelovanje v NOB smo si prizadevali, da bi jih dobili le tisti, ki so resnično sodelovali, zato smo podatke tudi temeljito preverjali. Kljub temu pa so si posamezniki uspeli neopravičeno pridobiti nekatere koristi. Takšne primere smo vedno moralno in politično obsodili, za kazenske postopke pa nismo pristojni. Zato se s kritiko pisca tudi strinjam.«

Ludvik Semprimožnik: »Teško je takšne in podobne primere razčiščevati danes, če jih nismo v preteklosti. Za tiste, ki pa so pred leti svojo kazen zaradi ravnanja med NOB že odslužili, ne kaže ponovno oživljati zadeve. Vsekakor pa neopravičeno okoriščanje in ponarejanje dokumentov o sodelovanju med NOB obsodimo in bomo zahtevali politično obravnavo.«

Vinska gora — vas na lehnjaku

Ko cesta iz Arje vasi proti Titovem Velenju izstopi pri Vinski gori iz ozke doline, se odpre svet Dobrnškega podolja. Na severni strani ga zapira blago, gosto poseljeno pobočje Vinske gore, ki zaradi raztresenih belih hišic med sadovnjaki in posameznimi vinogradi spominja na panonske vinorodne gorice. Sredi tega pobočja stoji bela cerkva z vitkim stolpom na veliki kopi lehnjaka, ki se je izločila iz izvira Šentjanškega potoka. To je pravi kraški izvir, saj prihaja na dan cel potok, ki je nekoč poganjali mline; poslednji je utihnil pred 15 leti.

Izvir v nenavadni legi sredi pobočja prihaja na dan na meji med ozkim pasom triasnega koralnega apnenca in nad njim ležečim debelim skladom

je lehnjak izločil v obliki deset do dvanajst metrov visoke polkrožne terase z ravno površino. Podrobnejši ogled pa predstavi razmere v čisto drugačni luči. Lehnjakova stena je deloma še vedno v naravnem položaju, čeprav so v spodnjem delu vidni sledovi pridobivanja tega cenjenega gradbenega materiala. Nekdaj se je voda kot slap prelivala prek stene. Pri tem počasnem prelivanju se je iz vode lahko sproščal ogljikov dioksid, zaradi česar je prihajalo do prezasičenosti vode s kalcijevim hidrokarbonatom, ki se je takoj izločil kot netopni kalcijev karbonat-lehnjak na rastljinu, zlasti v vseh treh ozkih jamah, po katerih se lahko splazimo nekaj metrov v notranjost. kope. Jame so nastajale istočasno

Vinska gora — edina slovenska vas na lehnjaku

dachsteinskega apnenca. Stik med kamninama zakriva več metrov debela plast apniškega gruščja, ki se je zlasti v ledeni dobi usipal z višje ležeče strukturne stopnje ter sega še danes vse do dna podolja in pokriva neprepustne plasti miocenskega peščenega laporja. Zaradi tega je pobočje zelo nestabilno in se pogosto sprožajo majhni usadi. Tudi to je bil eden od razlogov za tako nenavadno lego cerkve sv. Janeza, po kateri se je vas nekdanje imenovala Šentjanž pri Vinski gori. Ob stiku obeh apnencev hitrega širjenja vasi preselilo k novi šoli in združenem domu ob glavni cesti.

Na prvi pogled se zdi, da se

kot nezapolnjeni prostori med posameznimi prameni lehnjaka, na njihovih stenah pa se je iz vode, ki je pozneje pronicala skozi lehnjak, izločala še siva... Njene gladke, belkaste površine na mnogih mestih prekrivajo hrapave in luknjičave površine lehnjaka, na stopih pa so nastali lepi stalaktiti.

Glavni razlog za postavitev cerkve je mitološkega značaja, je pa v zvezi z lehnjakom, zgradili pa so jo v 15. stoletju. Kasneje so jo večkrat prezidavala. Tu je bilo nekdanje vaško središče, ki pa se je zaradi hitrega širjenja vasi preselilo k novi šoli in združenem domu ob glavni cesti.

Karel Natek

V PREBOLDU SO PRAZNOVALI

V Preboldu praznujejo krajevni praznik v spomin na veliko stavko tekstilnih delavcev, ki je bila leta 1936. V začetku tega meseca so s slavnostno sejo skupščine krajevne skupnosti zaključili praznovanje tega praznika. Običaj je, da praznik KS Prebold praznujejo vsako leto v drugi vasi. Letos so ga v Latkovi vasi, ki je postala bogatejša za mnoge komunalne objekte. Med drugimi so namenu predali tri nove avtobusne postaje ter obnovljen gasilski dom. Na slavnostni seji skupščine je zbranim spregovoril predsednik Anton Ajdič, ki je

povedal, da je Prebold v zadnjih letih napravil velik napredek, saj so v kraju dobili nov otroški vrtec, hotel ter zdravstveno postajo, planinci pa so obnovili svoj dom na Marija Reki.

Ob letošnjem praznovanju so v Marija Reki predali namenu šest novih telefonskih priključkov, med neizpolnjenimi nalogami pa je treba omeniti novo trgovino, ki bi jo v kraju, glede na občutno povečanje števila prebivalstva, že zares potrebovali. Kot vse kaže, bodo z gradnjo trgovine pričeli prihodnjo pomlad. V bodoč-

nosti bo treba preurediti tudi kulturni dom. Anton Ajdič je poudaril, da gre velika zasluga za napredek in razvoj krajevne skupnosti tudi dobremu sodelovanju z organizacijami združenega dela, še zlasti s tekstilno tovarno, ki letos praznuje častitljiv jubilej — 140-letnico. Dobro je tudi sodelovanje z Mikom, Gradnjo in Hmezadom. Tudi krajevna samouprava je razvita. Delegati so dobro povezani s svojo bazo, samouprava pa bo morala še bolj zaživeti tudi v novih blokovnih naseljih.

—nik

Vransko

Na Vranskem so v okviru krajevnega praznika pripravili srečanje starejših krajanov, lovske tekmovanje in kulturni večer. Turistično društvo je organiziralo zanimivo kmečko tombolo. V zaselku Selo pa so odprli novo asfaltirano cesto..

Praznik KS Polzela

V začetku oktobra bodo Polzelani v spomin na prve talce, streljane v Mariboru leta 1941, praznovali krajevni praznik. Praznovanje bo povezano z odprtjem prizidka in telovadnice osnovne šole, planinskega doma na Gori Oljki, krajevna organizacija ZZZB NOV pa bo razvila svoj prapor.

KAM JE IZGINIL POBIRALEC ČLANARINE?

Resnična zgodba iz sosednje občine. Če se je v naši zgodilo kaj podobnega, je zgolj slučaj.

Pobiranje članarine je glavni problem, so govorili v vrhu krajevnih organizacij in celo sekretar ZK se je pritoževal, največ zaradi upokojenčev, katerih je med člani ZK res samo pet, vendar mora biti članarina kljub temu pobrana.

Vse organizacije in društva v krajevni skupnosti imajo (z dvigom rok) potrjene blagajničke; resnica pa je, da nihče od njih noče pobirati članarine. In kako naj obstajajo, delajo in resnično živijo vse te organizacije in društva brez članarine? Odstotki, ki jim ostanejo, so razen skromnih dotacij edini vir za delovanje.

Predsednik SZDL je sklical vse predsednike, sekretarje, tajnike in blagajničke. Dnevni red obsega samo točko: POBIRANJE ČLANARINE. Mislijo, tuhtajo, gruntajo, iz zagate ne morejo. Lahak, sproščeni razgovor preide v pravi prepir, ki ga prekine ena sama dvignjena roka. Dlakarjeva! Zaradi nesreče pri delu in nekaj partizanščine je že nekaj let v pokoj. Član ZK z najdaljšim stažem v kraju. Samski, brez otrok. Dobro pismen, razgledan in ostrega jezika.

— Jaz bom pobiral članari-

no. Za organizacije in društva. Ne zastoj, deset procentov od pobrane članarine. Se strinjate?

Vsi zajamejo sapo, globoko izdihnejo: Strinjamo!

Članarine so bile v nekaj tednih pobrane in do dinarja oddane blagajnikom. Delo v organizacijah in društvi je znova zaživelo. Občinski forumi so dajali pohvale in priznanja, pisalo je v časopisih, krajanji so slišali v radiu. Bravo Dlakar!

Minilo je leto; vse v najlepšem redu. V polletju drugega leta pa je zaškripalo. Začele so prihajati pritožbe zaradi Dlakarjevega jezika. Dlakar je resnično svojevrsten človek. Preveč pošten, preveč iskren, pregloboko zaverovan v pravi socializem. V njem je še vse tako, kakor so govorili v hostli politkomisarji. In ko je hodil od hiše do hiše, je gledal, se čudil, kritiziral: Delaš dvajset let, petnajst let imaš obrt. Od kod ti tri hiše, trije avtomobili, petnajst, dvajset starih milijonov na mesec? Ali kmetuješ. Zaščiten kmet si, na njivah pa zel pri zeli in skoraj cel hektar neobdelane zemlje. Tudi spomeniki na pokopališču so mu bili napoti: To je sama baharija! Če bi jaz imel komando, vsakemu, ki ga zagrebo, enak spomenik. Pritoževal se

je v gostilni, trgovini. Je to sploh kakšna potreba? Na vljuden pozdrav, na „prosim“ in „hvala“, na potrošnika ste sploh pozabili! Denar, denar je sveta vladar! Še na „fabriko“ se je spravil: Petino bi jih pogljal na cesto? Pride in čaka, kdaj bo šel domov. Pri zdravniku izbeza bolniško, doma pa gara kot črna živina. In kdo ob vsem tem nastrada v naši stabilizaciji! Tisti, ki se jih pet, šest stiska v eni sobici. Tisti s petsto, šeststo starih jurjev na mesec. Milionariji že ne!

Take in podobne ga je špičil po terenu tovariš Dlakar in pritožbe so kar deževale. Vsi po vrsti so ga vzeli v roke. In Dlakar je čez noč pobral šila in kopita ter jo popihal. Kam, tega nihče ne ve. Zdjaj že dve leti o Dlakarju ni sledu. V kraju že dve leti niso pobrane članarine. Organizacije in društva živijo od dotacij. Malic in zakusk ni več. Tudi dnevnic ne. Umrlim častnim krajanom ne kupujejo več vencev. Na sestankih je vedno manj ljudi. Mnogim je žal, ker so požrtvovalnega, socialistični družbi predanega Dlakarja tako nesramno odslovili. Možakar je vendarle odkrival resnico. Pobiranje članarine pa se je zakotalilo v stare tirnice; po toči zvoniti pa je tako ali tako zmeraj prepozno.

Drago Kumer

Sem Savinjčanka

Neža Maurer: Rojena 22. 12. 1930 v Podvinu pri Polzeli. Živi v vasi Brezje pri Dobravi, petnajst kilometrov iz Ljubljane. Po vojni je v Ljubljani končala učiteljske, hkrati pa je študirala na Filozofski fakulteti slavistiko. Učiteljevala je po vsej Sloveniji, kasneje prva urednica šolskih oddaj na televiziji in urednica različnih revij in časopisov. Precej prevaja. Sedaj je samostojna svetovalka pri Republiškem komiteju za informiranje v Ljubljani.

Pesnica, pisateljica mladih, skratka odprta človek z imenom Neža Maurer.

V šolo je rada hodila, pa ne zato, ker bi bila tako pridna, ampak zato, ker je bila tako radovedna. Med vojno je bila občasno tudi kurirka na relaciji Podvin—An-draž. Torej se je že v svojih najzgodnejših letih odločila za edino pravilno pot.

Po končanem študiju se je začela njena pot učiteljice po različnih krajih Slovenije. Začetek v zasneženem Črnem vrhu nad Idrijo, v Ilirski Bistrici, Ljubljani... Povsod jo je nekaj ostalo in od povsod je kaj odnesla. Več ali manj pa je ves čas pisala. Njeno prvo delo je bilo objavljeno na mladinski delovni akciji na progi Samac—Sarajevo, kjer je objavila svojo pesem na stenskem časopisu. Da je začela objavljati, se ima zahvaliti kolegoma na Šoli v Ilirski Bistrici, ki so jo v to prepričali. Začela je z dopisovanjem v Ciciban, potem še v ostale otroške, mladinske in literarne revije in časopise.

»O vsem tem njenem publicističnem delu je prišlo v obdobje urednikovanja različnih revij in časopisov: Kmečki glas, Prosvetni delavec, Otrok in družina, Šolski

Neža Maurer

program Ljubljanskega radia in televizije...

Ves čas je veliko pisala za otroke in odrasle ter prevajala. Napisala je kakšnih 500 pesmi za otroke, ki so bile objavljene po vsej Jugoslaviji in prevedene v mnoge tuje jezike.

Omembe vredno je tudi delo pri radiu in TV. Omenil bi le kaseto Savinjska dolina, v kateri pisateljica izpričuje pripadnost dolini zelenega zlata. Napisala je precej radijskih iger in pripravila veliko radijskih šol. Pömembni so tudi njeni potopisi, napisala jih je kakšnih osemdeset, daljših potopisov iz evropskih dežel pa je objavila osem.

Kot samostojna svetovalka pri Republiškem komiteju za informiranje na tihem upa, da bo lahko še dolgo pisala, da bi napisala vse tisto, kar nosi v glavi in srcu, kot pravi sama. In mi ji to tudi želimo! M. Marjan Palir

PIONIRSKI KOTIČEK • PIONIRSKI KOTIČEK

I. PIONIRSKA PROBLEMSKA KONFERENCA »PIONIR V KRAJEVNI SKUPNOSTI«

Bila je zadnja ura pouka. Zunaj je sijalo sonce, mi pa smo se mučili po razredih in strmeli v stene. Naenkrat se pojavi tovarišica razredničarka in me pokliče k sebi: »Alenka, bi ti šla v petek v Postojno?« »Ja, bi! Zakaj pa?« sem bila radovedna. Učiteljski zbor te je izbral za delegata Problemske konference pionirjev v Prestranku. Bi te doma pustili? »Seveda, seveda!« sem hitela z odgovorom. Morala sem po navodila še k tovarišici, ki naj bi šla z menoj na to konferenco, nato pa sem se vesela in srečna odpravila domov. Doma sem se pripravljala, kot da bi šla na morje... Še nogavice, spalna srajca, zobna ščetka... Končno je bilo vse nared in nestrno sem čakala naslednje jutro.

Vstala sem zgodaj in še na pol zaspana prispela do avtobusne postaje, kjer me je čakala tovarišica. Z avtobusom sva se odpeljali do Ljubljane, nakar je sledila vožnja do Postojne in naprej do Prestranka. Tam so naju zelo lepo sprejeli. Po odmoru in kosilu je sledila I. PROBLEMSKA KONFERENCA »Pionir v krajevni skupnosti«. Govorili so nam delegati in predstavniki raznih društev in organizacij iz Slovenije ter nam zaželeli uspešno delo. V spomin na 40-letnico Zveze pionirjev Jugoslavije smo posadili štirideset od devetdesetih dreves v spominskem parku ob šoli.

Sledilo je delo v skupinah. Obravnavali smo probleme, s katerimi se srečujemo pionirji v krajevni skupnosti. Najpogostejši problem je za mnoge igršče, jaz pa sem ponosno povedala, da pri nas v Žalcu tega problema nimamo, kajti medavno smo odprli nov športni center, kjer se lahko po mili volji naigramo in zabavamo. Tudi pomoč v krajevni skupnosti je bila tema, ki nas je zelo zanimala. Iz posameznih slovenskih krajev so nam povedali, kako pomagajo v KS, skupaj pa smo iskali še druge možnosti. Konferenca je potekala zelo živahno, sklepi, ki smo jih sprejeli, so se mi zdeli pomembni. Zadnja naša misel je bila, da bi se še večkrat srečali na podobnih srečanjih-konferencah in potem smo izvedeli, da se bomo ponovno srečali na II. problemski konferenci z naslovom Pionir varčuje.

Nato so predsedniki posameznih skupin prebrali na plenarnem delu skupne misli in dejanja vseh pionirjev. Kako pa je to delo potekalo, pa ni zanimalo le pionirjev iz Prestranka, marveč so govore preko amaterjev posredovali tudi v okoliške vasi (Orehhek, Slivina in druge). Še pred koncem pa so nas čakali pionirji tamkajšnje celodnevne šole in nas potem odpeljali na svoje domove.

Pri družini, kjer sem prespala, so bili vsi zelo prijazni. Posebno mi je bil pri srcu fantič, ki je zelo rad jedel slaščice. Res, imenito sem se počutila in naslednji dan je bilo vsem žal, da smo se morali raziti. Obljubili smo si, da si bomo dopisovali in tako je bilo slovo lažje.

Naslednji dan je bil na sporedu drugi del konference, kije potekal v krajevni skupnosti Orehek. Tam smo podrobno spoznali krajevno skupnost in se tudi seznanili z zgodovinsko literaturo. Sledil je pouk od sedmega do osmega razreda. Po odmoru smo se razvrstili po interesnih dejavnostih. Priključila sem se skupini oblikovalcev iz gline in zgneti smo staro oreško graščino, katere skrbnik je umrl šele pred petimi leti. Po vsem tem napornem delu smo posedli h kosilu, ki so nam ga pripravili vojaki. Po odličnem partizanskem golažu smo prebili lepe ure ob glasbi vojakov, ki so nam na čast odigrali nekaj borbenih pesmi. V veselem in pestrem razpoloženju smo dočakali občinsko brigado, ki je prehodila zelo dolgo pot, da nas je lahko obiskala. Po končani slovesnosti smo se z avtobusi vrnili v Prestranek, kjer smo si izmenjali naslove, si obljubili ponovno srečanje in se poslovili. Vsi izmučeni smo posedli na vlak ali avtobus in se odpeljali proti domu.

Doma sem ugotovila, da sem bila odsotna natanko šestinideset ur. »Toliko!« sem si v mislih dejala, kajti ure med prestrankimi in oreškimi pionirji so minile, kot bi trenil. Želim si, da bi bilo še več takšnih srečanj, kjer se pionirji med seboj spoznavamo in sklepamo nova in dolgotrajna prijateljstva.

Alenka Žgank

NA RAZPOTJU

Spominjam se prvih šolskih dni, ko sem plaho opazovala svoje nove prijatelje in sošolce. Okrog mene je bilo polno novih obrazov, ki so se podili sem in tja, kričali in se prerivali. Takrat si nisem mogla predstavljati, da bom nekoč vse to zapustila. Osem let je hitro minilo in sedaj je prišel čas, ko bom zapustila svojo šolsko klop. V njej sem se naučila brati in pisati, skupaj s sošolci in sošolkami sem preživljala lepe in težke dni. Lepo je bilo, ko smo se skupaj pripravljali na izlete, ekskurzije in razne prireditve. Včasih ni bilo prijetno, vse je šlo drugače, kot pa smo želeli mi. Skupaj smo premagali težave in kmalu pozabili, da so sploh kdaj bile. Prerinili smo se do zadnjega razreda. Stojimo na razpotju, vsak bo šel na svojo stran, v novo življenje. Zopet bomo stali pred vrati novih šol, spoznavali nove sošolce in prijatelje. Včasih bomo srečali nekdanje sošolce in obujali spomine na dni, ko smo skupaj guli osnovnošolske klopi.

Karla Božič

TJA KOT VEDNO — NA NAŠE ZBIRALIŠČE

»Jaz grem ven. Adijo,« zakličeš in skoraj že zapreš vrata, ko te dohiti klic: »Ja, kam pa?« Jasno, da je to glas tvojih staršev. Če si poprečen mlad Žalcčan, boš gotovo odgovoril: »Kam le. Tja, kot vedno.« In če je tvoja mama poprečna Žalcanka, bo natanko vedela, kje je to.

V Žalcu je namreč mnogo mladine, ki popoldne, no, recimo, da je kar proti večeru, ne more strpeti doma. Bodisi, da nas v to sili srce, bodisi, da ne prenesemo zatohlega zraka v sobi. Rečemo si: »Vse za svoje zdravje.« In gremo. Seveda tja, kot vedno.

In kje je pravzaprav to? Takoj vam povem. To je naš stadion ob naši šoli. Spotoma se oglasiš še v glasbeni šoli oziroma v njeni garderobi. Če niso srečali nikogar izmed poznanih obrazov, je to že kar praznik ali pa je bil ves »folk« v discu. Več možnosti ni. Če ne drugje, se srečamo na stadionu. V trenutku pozabimo na učenje, mimogrede si zapomnimo še kakšno šalo, potem pa veselo razpoloženi odidemo domov. Med šolskim letom na stadionu pozabimo celo na kakšne »zagulene« predmete. Potolažimo se z besedami: »Bo že kako.« Pa recite, če nam naš stadion ne daje poleg telesnega tudi duševno zdravje.

Ksenija Rozman

Akcija „Rumene rutice“

Tudi letos smo v naši občini dobro poskrbeli za varno pot šolarjev v prvih dneh pouka. Pozornost je bila posvečena predvsem prvošolcem, teh je bilo kar 700, ter njihovemu varnemu prihodu in odhodu iz šole. Nosilec akcije je bil Svet za preventivo in varnost v cestnem prometu pri občinski skupščini. Vanjo se je vključilo tudi osem instruktorjev Združenja šoferjev in avtomobilstov ter narodna zaščita v krajevnih skupnostih. Akcija je potekala deset dni. V tem času so za varnost na prehodih skrbeli pionirji prometniki, člani narodne zaščite in prometni miličniki. Vsi prvošolci so prejeli rumene rutice, ki opozarjajo, da so začetniki v vključevanju v promet in jim je zato treba posvetiti še večjo pozornost.

Da je bila akcija dobro zastavljena in izvedena, kaže tudi podatek, da se v tem času ni zgodila nobena prometna

Še kratek posvet preden pridejo otroci iz šole

nezgoda. Pohvaliti gre tudi šolarje, ki so bili vsaj v teh prvih dneh zelo disciplinirani. To pa je tudi spodbuda za naprej in vsem, ki so bili v akcijo vključeni, saj bo treba za varnost šolarjev skrbeti tudi vse

naslednje dni šolskega leta. Velik del skrbi in odgovornosti bodo morali sedaj prevzeti naše vozniki motornih vozil, da bodo dokazali enako odgovornost tudi takrat, kadar niso nadzorovani. V. Cerovšek

PRIPRAVE NA VOLILNE KONFERENCE

V obdobju priprav na 11. kongres ZSMS največ časa namenjamo obravnavi kongresnih dokumentov, kritični analizi dosedanjih rezultatov, posebno še analizi pomankljivosti in slabosti v delovanju mladinske organizacije ter izdelujemo smernice dela za prihodnje obdobje. Ena izmed takšnih priprav je volilna konferenca Občinske konference ZSMS Žalec, ki temelji na osnovi izvedbe predhodnih volilnih konferenc v osnovnih organizacijah ZSMS. Te-

meljna usmeritev v volilnih pripravah je dosledno uveljavljanje dogovorjene kadrovske politike med mladimi, saj je potrebno v organe organizacij in Občinske konference ZSMS izbrati najboljše in najsposobnejše mlade ljudi, ki so pripravljani žrtvovati prosti čas, trud, znanje in sposobnosti za razvoj mladinske organizacije in boljše družbenoekonomske položaj mladega človeka.

September in oktober sta v precejšnji meri meseca aktivnosti mla-

dih v pripravah na volitve in 11. kongres. Prepričani smo, da bodo te priprave, ki so se pričele z dostavo materiala in posvetom predsednikov osnovnih organizacij ZSMS za izvedbo volilnih konferenc, izvedene temeljito in uspešno in da ne bo v novoizvoljenih vodstvih mladinskih organizacij takšnih mladincev, ob katerih bi aktivnost padla, se ne razvijala dalje ali pa bi kdo celovito uspešno delo mladinske organizacije.

I. T.

RUBRIKA MLADIH • RUBRIKA MLADIH

Lepo je biti brigadir

Poletje. Čas sonca, dopustov, pa tudi čas mladinskih delovnih akcij: v Kruševcu od 4. 7. do 1. 8. in v Sloveniji — na republiški MDA Goričko '82 od 8. 8. do 29. 8.

S posebnim zadovoljstvom lahko povemo, da smo za razliko od lanskega leta peljali na obe akciji popolni brigadi. S tem smo imeli zagotovljen pogoj, ki smo ga z vztrajnim delom mladih brigadirjev tudi izpolnili in tako dosegli na obeh akcijah najboljše rezultate, prejeli vsa možna priznanja, vključno trak akcije. Na mladinski delovni akciji Kruševac pa smo bili celo predlagani za podelitev republiškega priznanja Zveze socialistične mladine Srbije.

Če smo se lansko leto ukvarjali z nepopolnostjo, nepripravljenostjo brigade, s slabo usposobljenostjo brigadirjev in s problemom drugih problemov, letos teh problemov ni bilo, kljub temu da smo imeli izredno nizko poprečno starost brigadirjev, ki se je gibala od 16. do 17. leta.

Ugotavljamo tudi, da je polovica uspeha brigade odvisna od predhodne organiziranosti in od temeljitega dela centra za mladinske delovne akcije in dela Občinske konference ZSMS v pripravah na mladinsko delovno akcijo. Upamo, da bo takšna praksa obveljala tudi v bodoče.

Na koncu le drobce za tiste, ki brigadirskega življenja niso okusili. Življenje brigadirjev je lepo, to lahko potrdijo vsi, ki so se udeležili kakšne akcije. Je pa tudi težko in naporno. Lepo je, ker se utrjuje bratstvo in enotnost, rojevajo nova prijateljstva in tovarštvo, spoznavamo domovino, nove kraje, ljudi, običaje...

Kdor okusi to življenje, se kar težko poslovil od njega. Vsako leto ga bo znova vleklo v brigado, vsako leto bo drugače, a vendar vedno znova lepo, ne glede na to, ali se bodo na akciji zbrali stari brigadirji ali pa boš spoznal povsem nove in z njimi sklepaj prijateljstvo.

I. Terglav

Utrjeni, vendar zadovoljni z opravljenim delom

AKCIJA GORIČKO 82

28. avgusta zvečer je bilo v Žalcu živahno. Vrnila se je mladinska delovna brigada iz Kruševca, ki je iz Žalca odšla 8. avgusta. O poteku delovne akcije smo se pogovarjali z zbranimi brigadirji.

Najprej smo o življenju v brigadi povprašali „novopečeno“ brigadirko Leo Ševo, ki pa se je že na svoji prvi delovni akciji izkazala. Povedala nam je, da dobiva štipendijo iz združenih sredstev občine Žalec in da se je za brigado odločila namesto opravljanja obvezne počitniške prakse. Priznala je, da jo je spočetka, ko je odhajala od doma, kar malo stiskalo pri srcu, kako bo. Prvi dan so odpotovali do Gornjega Petrovca, kjer so imeli v šoli organizirano prenočišče in prehrano.

Povedala nam je še, da so v tretji izmeni bili najboljša brigada, saj so bili tudi edina popolna brigada. Lea je sodelovala še pri izdajanju biltena, vodila knjižnico, sodelovala pri delu v štabu in v sekretariatu, tako da so ji dnevi izredno hitro minevali. Povedala je še, da so ob odhodu jokali ter da bo šla prihodnje leto zagotovo spet v brigado.

Med 51 brigadirji žalske brigade je bilo 13 brigadirjev iz Kruševca. Pogovarjali smo se tudi s pred-

sednikom zbora brigadirjev Bosioković Slobodanom. Kruševski brigadirji so prišli v Žalec dva dni pred odhodom brigade, tako da so se med sabo spoznali. V času, ki so ga prebili v brigadi, pa so se spoprijateljili in se dogovorili, da si bodo dopisovali. Edini problem, pravi, je bila slovensčina, ki jo težko razumejo. Prihodnje leto, pravi, bodo kruševski brigadirji klicali na pomoč žalske. Naslednji dan ob 13. uri so Kruševčani odšli, slovo pa tudi to pot ni minilo brez solz.

Komandant brigade je bila Irena Terglav. Srečna nam je povedala, da je štirinajst brigadirjev dobilo udarniško značko, štirinajst pa jih je dobilo pohvalo. Brigada je prejela trak akcije, ki je največje priznanje; v 2. dekadi pa so dobili tudi udarniško udarnega dne priznanje za družbeno dejavnost. Irena je tokrat že tretjič sodelovala v brigadi. Povprečna starost brigadirjev je bila 16,5 let, in razen štirih, so bili vsi prvič v brigadi. Ne glede na to pa je bila disciplina v brigadi zelo dobra. Kot zanimivost nam je Irena še povedala, da se bo še posebej z veseljem spominjala kraja Pertovče, kjer je cesto, pripravljeno za asfaltiranje, uničil naliv in jo je

brigada popravljala. Krajski so jim za opravljen delo dali posebno priznanje in ročno izdelan keramičen komplet. Septembra pa krajski Pertovč vabijo naše brigadirje na družabno srečanje.

ZVONE PETEK

UDARNIKI

Za tako visoke rezultate, kot sta jih prejeli brigadi MDB Slavko Šlander na MDA Kruševac 82 in MDA Goričko 82 je bilo potrebno mnogo vztrajnega in prizadevnega dela, pa tudi mnogo žuljev na rokah mladih brigadirjev, ki so za svoje delo prejeli najvišje priznanje: udarniško značko.

Na MDA Kruševac 82 so udarniško značko prejeli naslednji brigadirji: Ljuban Pavlovič, Irena Terglav, Vlasta Sovinc, Esad Tursić, Jani Kovačić, Ivan Jurak, Vinko Mihelak, Doni Marovt, Sonja Koje, Goran Malkič, Kasim Kuljanović, Stjepan Kukec, Avgust Gros, Valter Struc.

Na MDA Goričko 82 so udarniško značko prejeli: Irena Terglav, Slobodan Bosioković, Zoran Popadič, Dejan Jevtič, Branko Horvat, Andrej Čehovin, Dejan Saranović, Bojan Fajfar, Zdenko Goričan, Dragica Zupanič, Dino Cestnik, Lilijana Lobnikar, Mihaela Vasle, Izток Arzenšek.

MED TABORNIKI OB KOLPI

Vsakemu popotniku, ki ga je pot kdajkoli zanesla v Belo Krajino, bo ostal v spominu čudovit splet razgibanih vinorodnih gričev, vasic ob njihovem vznožju in številnih vrtač, ki naznanjajo kraški svet.

S svojimi naravnimi lepotami je svet pod Gorjanci pritegnil tudi žalske tabornike, ki so v bližini Grašičev razpeli svoje šotore. V mesecu avgustu je na prostorni jasi ob Kolpi preživelo nekaj prijetnih dni skoraj 200 otrok iz žalske občine.

Obiskali smo prvo izmeno, v kateri je bilo 77 tabornikov, med njimi kar 36 predšolskih otrok. Šolarjem iz Griž, Žalca, Petrovč in Polzele so se tokrat pridružili tudi „murenčki“ iz nekaterih vzgojnovarstvenih zavodov. V naslednji izmeni pa si je nabiralo taborniško znanje in veščine okrog 130 otrok iz Prebolda in Šempetra.

Ze ob vstopu v tabor smo opazili, da povsod vladata red in disciplina, nasmejani obrazi otrok pa so nas prepričali, da so otroci iz naše doline preživljali v Beli Krajini lepe in vesele trenutke. Niti dežne kaplje niso motile njihovega veselega razpoloženja, saj so se pred njimi lahko umaknili v zavetje jedilnice, kakor so poimenovali velik, lahko rečemo kar og-

romen šotor, ki so ga pred kratkim nabavili.

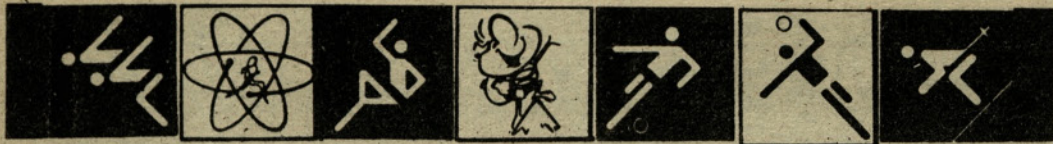
V žalski občini iz leta v leto narašča število tistih, ki imajo radi življenje na prostem. To ni samo posledica prizadevnega taborniškega vodstva in vseh tistih, ki so na vsakem koraku pripravljene priskočiti na pomoč taborniškim organizacijam. Slednje velja zlasti za nekatero naše delovne organizacije, ki vsako leto poskrbijo za prevoz taborniške opreme. Razlogi za razmah taborništvu pa so verjetno še kje drugje. Tudi v neurejenih

razmerah glede letovanja naših otrok. Kljub prizadevanjem še vedno ostajamo brez lastnega počitniškega doma. Da bi omogočili nekaj dni na morju vsaj tistim otrokom, ki morajo na letovanje iz zdravstvenih razlogov, iščemo najrazličnejše poti in načine. Tako je letošnje poletje preko Rdečega križa, odšlo na Debeli rtič 56 otrok, nekaterim pa so pomagale šole, gasilska zveza in še kdo. Skrajni čas torej, da se stvari na tem področju premaknejo korak naprej.

Irena Jelen

Pisani šotori na bregu Kolpe

NAŠE SMUČARKE ZOPET V ŽALCU

Jugoslovanska ženska alpska reprezentanca se je pred dnevi mudila na kondicijskih pripravah v Žalcu. Nekaj dni so naša dekleta preživela tudi na Dobrni, kjer so preverjala svojo fizično pripravljenost za novo smučarsko sezono.

Jože Sparovec, trener: »V Žalcu so pogoji za trening odlični, zato bomo v športni center še prišli.«

Alenka Mavec: »Športni center v Žalcu je med najlepše urejenimi v Sloveniji. Lepo ga vzdržujete. Vse to nas spodbuja k intenzivnejšemu treningu.«

(Foto: L. Korber)

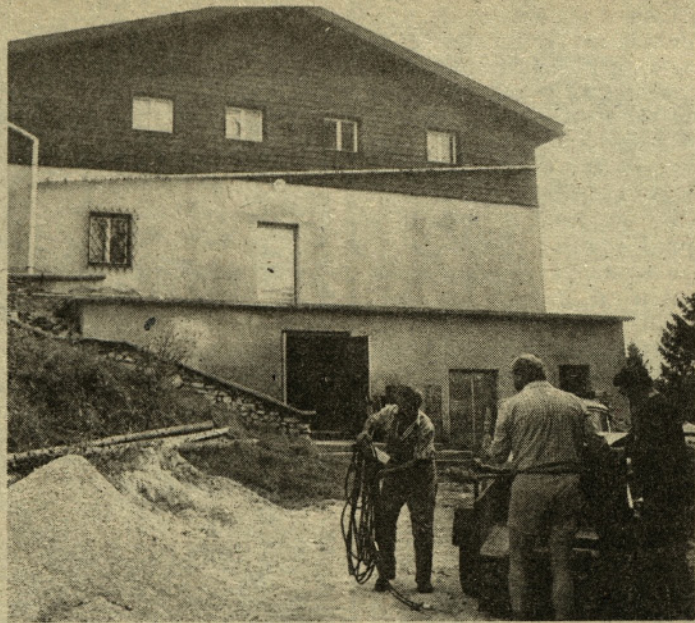

Jugoslovanska ženska smučarska reprezentanca

NA GORI OLJKI HITIJO Z ZAKLJUČNIMI DELI

Že v prejšnji številki našega glasila smo zapisali, da bodo polzeški planinci ob praznovanju 10. obletnice Savinjske poti in ob krajevnem prazniku Polzele predali namenu obnovljeni planinski dom na Gori Oljki. Zaradi spremembe datuma so vsi ljubitelji planin vabljeni na Goro Oljko 25. septembra ob 10. uri in ne 26. septembra, kot je bilo predvideno in objavljeno v prejšnji številki. Da bo do časa vse nared, marljivi polzeški planinci hitijo z zaključnimi deli, med katerimi jih prikazuje tudi naš posnetek.

Foto: T. Tavčar, tekst: V. C.

DOBER START MINERVE

Rokometaši Minerve iz Griž tudi letos nastopajo v slovenski rokometni ligi. V prvem kolu so gostovali v Mokrcu in zmagali 21:19. Ekipo je letos pomlajena s šestimi mladimi igralci, treninge pa še naprej vodi Pirnat. Na sliki stojijo — od leve: trener Pirnat, R. Zazjal, Pavlovič, Z. Jančič, Ribič, P. Pfeifer, Prisljan, Plazar; čepijo: S. Zazjal, Bervar, Vogler, Divjak, Skok, Lorgar in Virant.

TONE TAVČAR

S prodajo deviz banki do zanimivih posojil in vrste novih ugodnosti

kredit za začetek, obnovo in razvoj kmetijske ali ribiške dejavnosti,

posojilo za popravilo avtomobila in kmetijskih strojev,

kredit za nakup izdelkov in naprav za varčevanje z energijo v stanovanjih ali stanovanjskih hišah,

posojilo za nakup ali gradnjo garaže,

oprostitev plačila temeljnega prometnega davka pri nakupu vrste izdelkov in dobrin trajnejše vrednosti,

niz namenskih posojil po novih pravilnikih in vrsto drugih posebnih ugodnosti.

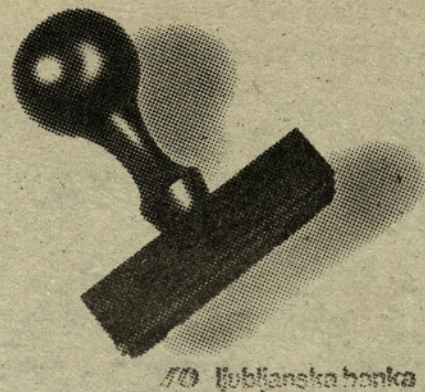
Občan, ki na svojem deviznem računu oziroma devizni hranilni knjižici razpolaga s prihranki v konvertibilni tuji valuti, si s prodajo teh deviz banki zagotovi:

dinarsko posojilo v gotovini,

stanovanjsko posojilo, med drugim tudi za nakup starega stanovanja ali stanovanjske hiše,

posojilo za razširitev in posodobitev zasebne gospodarske dejavnosti,

Podrobne informacije pri enotah naših temeljnih bank in po telefonu 061/216 422, vsak delavnik razen sobote od 9. do 11. ure.

OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST ŽALEC

RAZPIS

Občinska kulturna skupnost Žalec objavlja pogoje za podelitev Saviniovih nagrad, plaket in priznanj za leto 1981.

Savinovo nagrado lahko prejme posameznik, društvo, organizacija združenega dela in druge organizacije, ki imajo svoj sedež na območju občine Žalec, za:

- nad 25-letno vsestransko aktivno delo na področju kulture,
- za posebne dosežene uspehe na umetniškem, znanstvenokulturnem in ljubiteljskem kulturnem področju.

Savinovo plaketo lahko prejme posameznik, društvo, organizacija združenega dela in druge organizacije, ki imajo svoj sedež na območju občine Žalec:

- za najmanj 25-letno vsestransko aktivno delo na področju kulture,
- za posebne dosežene uspehe na umetniškem, znanstveno-kulturnem in ljubiteljskem kulturnem področju.

Savinovo priznanje lahko prejme posameznik, društvo, organizacija združenega dela in druge organizacije, ki imajo svoj sedež na območju občine Žalec, za:

- najmanj 15-letno vsestransko aktivno delo na področju kulture,
- posebne dosežene uspehe na umetniškem, znanstveno-kulturnem in ljubiteljskem kulturnem področju.

Savinove nagrade in Savinova priznanja bodo podeljena ob praznovanju slovenskega kulturnega praznika — 8. februarja.

Predloge za podelitev Saviniovih odličij bo komisija sprejemala do 15. 11. 1982. Predlogov, prispelih po tem datumu, komisija ni dolžna upoštevati.

KOMISIJA ZA PODELITEV SAVINIOVIH ODLIČIJ

TOZD OSNOVNA ŠOLA SLAVKO ŠLANDER PREBOLD

razpisuje

prosta dela in naloge

- snažilke za nedoločen čas
- snažilke za določen čas (nadomeščanje delavke med bolniškim dopustom)

Nastop dela takoj.

Vloge sprejemamo 15 dni po objavi razpisa.

Košarka Olimpija—Rabotnički

Praznovanje 800-letnice Žalca so odprli košarkarji Olimpije in Rabotničkega iz Skopja. V prijateljski tekmi so se predstavili številnemu občinstvu, ki je bilo navdušeno nad njihovo igro. Obe ekipi sta nastopili v popolni postavi, za Olimpijo pa je igral tudi državni reprezentant Vilfan. Po izenačeni igri so na koncu slavili košarkarji Olimpije z rezultatom 87:75 (38:45). Trenerja obeh ekip pa sta o športnem centru izreкла mnogo pohvalnih besed.

DA NE POZABIMO

Spomin na Rajka Vrečerja

5. februarja je minilo že vaje let, od kar je v Žalcu umrl Rajko Vrečer. Star je bil 87 let. Bil je med tistimi, ki so sodelovali pri prvi številki Savinjskega zbornika. Del svojega življenja je posvetil odkrivanju zgodovine Žalca in Savinjske doline. Rajko Vrečer se je rodil v Teharju pri Celju. Osnovno šolo je obiskoval v rojstnem kraju, meščansko šolo v Celju in učiteljske v Mariboru. Z lepoto Savinjske doline se je, kot sam piše, spoznal leta 1891, ko je s svojim prijateljem Antonom Šumljakom potoval po Savinjski dolini. Leta 1894 je nastopil službo v Vojniku, že v jeseni pa potem v Grižah, kjer je ustanovil kvartet, sodeloval pa tudi v tamburaškem orkestru, v katerem so poleg njega igrali še Franc Žuža Josip Sivca, Vilko Kukec, Franc Roblek, Janez Hausenblichler in Anton Petriček. Orkester je vodil Anton Žmavc, leta 1889 je Rajko Vrečer dobil službo v Šempetru, v Žalcu pa je bil pevovodja pevskega društva Edinost. V Šempetru je ustanovil godalni orkester in še bi lahko naštevali njegove zasluge v resnici je bil nepogrešljiv v takratni glasbeni poustvarjalnosti. Izredno rad je potoval in tako videl velik del Evrope. Udeležil se je tudi vsesokolskega zleta Pragi. Okupacijo je preživel v Žalcu, po osvoboditvi pa je opravljal številne pomembne dolžnosti. Leta 1930 je v samozaložbi izdal knjigo z naslovom Savinjska dolina. Napisal je tudi kompozicijo za moški zbor Kako se koscu streže, spominsko črtico o Ipvavcih in drugo ter sodeloval v predvojnih časopisih in revijah — v Domovini in medvojni Novi dobi. V prvem Savinjskem zborniku je objavil zapis o žalskem taboru ter spomin na znanega publicista Ferda Kočvarja-Zavčanina.

Gobarji — IŠČEMO NAJTEŽJO GOBO!

V pretekli številki smo objavili razpis tekmovanja »Iščemo najtežjo gobo«. Danes vas želimo ponovno spomniti na akcijo. Ne mislimo, da ste nanjo pozabili, le k sodelovanju želimo pritegniti čim več iskalcev gob. Od 10. do 20. tega meseca vas bomo nestrno čakali v recepciji hotela Prebold, vsak dan od 19. do 20. ure. Torej iščemo hrastovo zaraščenko, senožetno prašnico in borovo

glivo. Prvi trije bodo nagrajeni, rezultate bom razglasil septembra na gobarskem plesu v hotelu Prebold.

Naj povemo še to, da strežejo do konca meseca v hotelu gobove jedi, ki jih gotovo kaže poskusiti. Sicer pa se nam hotel Prebold predstavlja v novi preobliki. Preuredili so restavracijo, posebno sobo za reprezentančne sprejeme in bistro.

Malo za šalo, malo zares . . .

Vsepovsod me zastopljajo, zato se tokrat obračam nate spoštovani tovariši Občan. Res, da so mi še za življenja postavili spomenik, vendar sem prizadet, ker me povsod odrivajo. Kar pogled, kdo je sploh »porajtal« name ob našem hmeljarskem prazniku. Volijo in odkupujejo hmelsko princezo ter starešino, na ubogega štangarja pa se še spomni ne nihče. Res pa je, da sem edini, zato bi bil lahko tudi brez konkurence proglašen za naj, naj, naj . . . Žal to pri nas ne gre. Dovolj sem prizadet že s tem, da so na ročno obiranje pozabili in sem tako ostal sam, brez dela. Ker imam časa na pretek, se potikam okrog in marsikaj doživim. To bom počenjal do tedaj, dokler ne bom v novem mestnem parku dobil družbo kakšne prijetne obiralke. Dolgčas je pač sila neprijetna reč.

Veš, zadnjič sem odšel malo v gobe, pa sem se skoraj izgubil. Proti Galiciji sem jo mahnil, pa nisem vedel kod. V upanju, da bom prišel v gobe, sem jo pri združnem domu mahnil desno, pa sem prišel sredi vasi v Zavrhu. Razočaran sem jo mahnil nazaj in glej ga zlomka, na križišču spet nisem vedel kam. So pa ti Galičani res

ubogi. Komaj so zbrali denar za cesto, za smerokaze jim ga je pa zmanjkalo. Pa kaj hočemo, sami dobro poznajo poti, za druge jim pa ni mar. Čisto drugače je v Grižah. Tu se dogajajo čudne reči. Imajo nosečo asfaltno cesto, ki bo po vsej verjetnosti rodila za občinski praznik še kakšno drugo asfaltno cesto. Pa to še ni nič. Tudi žena imajo toliko, da jih kar kosijo, kako jih potem sušijo in za kaj jih uporabljajo pa ne vem. Skoda, da nisem tega vedel, ko sem bil še mlajši, mogoče bi našel katero zase. Tudi pobe gniti mi ne bi mogla od poroke, saj so občino tako obdali z »gartli«, da ji to prav gotovo ne bi uspelo. Tja pa tako ni hoditi, saj si še cigarete ne smeš prižgati. Če bi bili dobri stari časi, bi vsaj sedaj prišel na račun, pa mi je kot drugim vrlim savinjskim fantom še tisto malo veselja odžrl obiralni stroj.

Vse to sem ti želel priti osebno povedat, pa mi ni uspelo. »Tamašen gvant« sem hotel dati v čistilnico, pa so v obeh naenkrat odšli na dopust. V zamazanem predpasniku me pa tudi ti gotovo ne bi sprejel.

Pa zdrav bodi!
Štangar Francé

Potresi niso nevarni

V zadnjem času je bilo čutili precej potresnih sunkov v Šempetru in okolici. Potresi, še zlasti prvi, so povzročili tudi precej materialne škode, sicer pa so prebivalci Šempetra in okolice tudi v precejšnji meri prestrašeni. Slišati je različne komentarje in napovedi, zato smo za strokovno mnenje zaprosili Seizmološki zavod Socialistične republike Slovenije. Povedali so nam, da prebivalcem zaradi potresov ni treba biti v skrbeh, da se bo

pripetilo kaj hujšega, saj gre za manjša seizmična površinska premikanja tal. Takšna premikanja so občasno značilna za prav vsa področja, potreba pa je navadno čutili le v okolici do pet kilometrov. Ščasoma se gibanja tal umirijo, kdaj drugič pa vrsto lažjih potresnih sunkov čutijo tudi drugod. Skratka, gre za povsem normalne pojave in Šempetranom ni treba biti v skrbeh!

-nik

NEMIR DVEH UPOKOJENCEV POD RAZPOKANIMI ZIDOV

Zakonca Elero v Libojah 82 večer za večerom z vse večjim strahom legata k počitku. Njun mir je upravičen, saj živita v hiši z razpokanimi zidovi. Vse večje špranje grozijo, da se bo zid nekega dne zrušil in ju pokopal. Zatrjujeta, da so zidovi razpokali zaradi eksplozij med razstreljevanjem v bližnjem kamnolomu celjskega Ingrada.

Viktor Elero: »Ingrad sva že pred leti opozorila na poškodbe in zahtevala, da naj hišo popravijo. Junija lani so prišli neki ljudje iz Kamnika (minerski servis Kemične industrije Kamnik) in opravili meritve. Menili so, da razpoke na zidovih ne nastajajo zaradi razstreljevanja v kamnolomu. Pritožila sva se in letos spomladi so prišli ponovno merit. Domenili so se, da bodo v času merjenja v kamnolomu opravili štiri razstrelitve, a so prišli le do tretje. Odšli so, midva kot lastnika pa še danes nimava ničesar črnega na belem, kdo

je povzročitelj škode.«

Zakonca Elero sta prepričana, da je krivec za nastalo škodo kamnolom in zato vztrajata pri zahtevi, da jima Ingrad nastalo škodo povrne oziroma popravi hišo tako, da bo varna. Sicer pa so poškodbe opazili tudi nekateri sosedje, le da niso tako velike kot v njihovi hiši.

»Hišo sem zgradil s prihranki petindvajsetletnega dela kot rudar v jami. Težko sem garal in skrbno gradil. Nobena malenkost mi ni ušla iz rok. Hiša je bila dobrih dvajset let trdna in brez najmanjše razpoke, potlej pa takšno razdejanje. Če nam hiše ne morejo spraviti v prejšnje stanje, jo naj odkupijo, nama pa zgradijo novo, saj ne gre, da bi na stara leta ostala brez varne strehe nad glavo,« je pribil Viktor Elero.

Kaj bi k temu dodali. Želimo, da bi zakonca Elero kar najhitreje rešila ta problem in potlej brez strahu bivala v svoji hiši.

Tk. L.

GRIŽE

Razvitje prapora

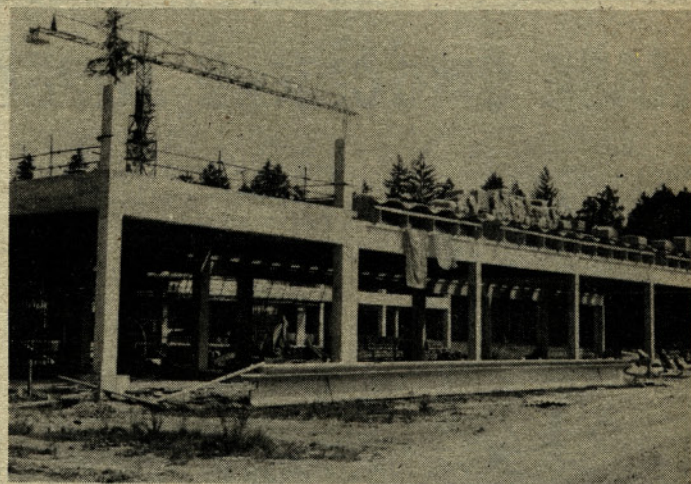
V Grižah so se ob 10-letnico obstoja zbrali člani sindikata delavcev, zaposlenih pri samostojnih obrtnikih in ob tej priložnosti razvili svoj prapor. Ob ustanovitvi je bilo v sindikat vključenih 65 delavcev, sedaj je od 745 zaposlenih v sindikat vključenih 572 članov. Prapor je razvil predsednik osnovne organizacije Friderik Engelbert, nato pa so prizadevnim delavcem podelili priznanja.

jk

Prapor je v varstvo prevzel Ivan Kuder

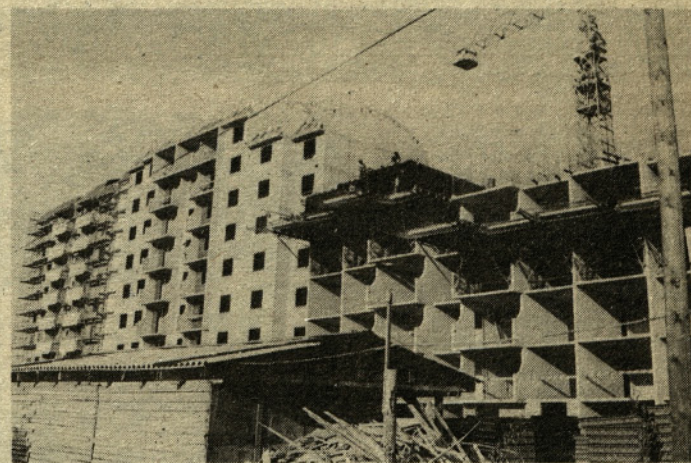
FOTOKRONIKA

Regijska mlekarina je končno pokrita. Gradbeno podjetje Gradis pa se je tokrat res izkazalo, saj dela potekajo celo hitreje, kot so predvideli.

Izgradnja kolektorja v Petrovčah, ki bo povezoval Ruše, Arjo vas in Petrovče s centralno čistilno napravo, je v polnem teku. Dela izvaja NIVO Celje, hkrati z izgradnjo kolektorja pa bodo rekonstruirali tudi cesto skozi Petrovče.

V Žalcu trenutno gradijo 170 družbenih stanovanj. 112 jih gradi velenjski Vegrad, 58 pa Ingrad. Od tega bo 50 solidarnostnih, ostala pa najemna. Konec oktobra bo v Šempetru vseljivih 40 stanovanj, z gradnjo dvajsetih pa bodo v oktobru pričeli tudi v Preboldu. Na sliki: gradnja stanovanj v Žalcu.

T. TAVČAR

Letošnja letina krompirja je bila v dolini zelo različna

Kot kaže, je mlade prevzela tudi opereta, saj jih je med nastopajočimi največ. Posnetek je z njihove vaje, kjer jim Bogomir Veras daje napotke.

